

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 84 korona.
 Egy hónap 8 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 88 korona.
 Egy hónap 8 k 40 f.
ELIÉRTESK:
 A havi példányokért egyenként 20 fill.
 A postaköltségekért 16 fill.
 Nyomatási díj 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 157

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József tereczek-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 154

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, október 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az orvos-sztrájk.
- Megalakulás.
- Magyarok Londonban. Irta: Szabó Zoltán.
- Justh Gyula a jövőről.
- Nők a kereskedelemben.
- Összeültözött vonatok.
- Az orvosok várjanak!
- Megszöktetett anyós.
- Fölgyújtott gőzmalom.
- Az üldözött leikék.
- A Brunhuber testvérek.
- A pihenő csütörtök (5 képpel.)
- Sikkasztás a Maros evezős-egyesületnél.
- Tárcs: Egy élethű festmény. Irta: Mendlik Béla.

Az orvos-sztrájk.

Arad, október 12.

November elsején a szegény ember betegágya előtt megjelenik a katonáorvos. A rossz nyelvek szerint a katonáorvosoknak csak három orvosságuk van: a hideglelés ellen a kinin, a köhögés ellen az ipecacuanha, a gyomorfájdás ellen pedig a ricinus. A csapatkórházakban a szanitélegény ezt viszi az inspicáló doktor után s ad kinek ezt, kinek azt. A szegény ember tehát kap kinint, ipecacuanhat meg ricinust s ebből bőven telik, mert hála Istennek, a patikusok még nem sztrájkolnak. Nincs kizárva, hogy a beteg ettől is meggyógyul. Hiszen a fölépülés oka a legtöbb esetben nem az orvosság, hanem az erős természet, vagy az orvosok csodatevő tudományába vetett hit, az autoszugesztio.

A katonáorvosok e rendkívüli tevékenységére azért lesz szükség, mert az

orvosok a kerületi munkásbiztosító pénztárral szemben sztrájkolnak. És a sztrájk esetére való védekezést másként alig tudjuk elképzelni, mint katonáorvosokkal. Ha a világbéke jobb utra kerül, a hadseregnek nem is lesz egyéb célja, mint hogy a sztrájkokat ellensúlyozza. A katonák helyettesítik a sztrájkoló lámpagyújtókat, a katonákkal akartak kaszálatni, amikor az aratósztrájk rémitett, a katonákkal törték meg a vasúti sztrájkot, — valószínűleg itt is a katonák segítségére kerül a sor. Sőt egyéb sincsen kizárva. Ha a munkás-pénztárakkal szemben való orvossztrájk az egész országra kiterjed, egy reggel legfelsőbb hadparancs jelenik meg, a mely katonai szolgálatra hívja be az összes tartalékos ezredorvosokat, fő- és segédorvosokat. S a doktor, aki civilben nem akart a munkáspénztárnak dolgozni, katonának öltözve fog a betegszobákba járni és kénytelen-kelletlen életmenteni.

Nem tudjuk, hogy eljutnak-e idáig a dolgok: bizonyos azonban, hogy az orvoskérdés igen komoly ponton van. Az orvosok ultimátumára a kerületi munkásbiztosító pénztár kerek elutasítással felelt; most már az orvosokra nincs egyéb hátra, minthogy állják azokat a következményeket, amelyeket az ultimátumban kilátásba adtak.

Az aradi munkásbiztosító pénztárnak tízezer tagja van; a családtagokkal együtt legalább tizenötezeret kell számítani. Tizenötezer ember — orvos nélkül! Kiséretlen gondolat. Az orvosok ugyan azt mondják, hogy ők senki részére nem

tagadják meg a gyógykezelést: csupán a pénztárral szakítanak meg minden összeköttetést. Az állapot azonban így is tartthatatlan lesz, s attól tartunk, hogy a katonáorvosok se segítenek rajta.

Kétségtelen, hogy az orvosoknak igazuk van. Nem akarjuk az orvosi kar nyomorúságát színezni. Az azonban tény, hogy az orvosok mesterségét mindenki olyan filantropikus ténykedésnek tekinti, amelyért nem illik anyagi díjazást várni, vagy követelni. Orvos, aki a honoráriumot kevesli: emberi szörnyeteg. Az egyetemi tanár, aki azt mondja, hogy csak ezer korona ellenében fog az operációhoz: az életveszély zsarolója. Aki a gyógykezelésért járó pénzt pörrel akarja behajtani: az egészség üzérje, aki nem méltó az orvosi méltóságra. Pedig ennek a filantropnak, aki sokkal több küzködés árán jut a diplomához, mint például az ügyvéd, családot kell föntartani, házbért fizetni s a társadalomban élni, úgy, a hogy ezt magunknak is megkívánjuk. És mégis. Az ügyvédnek szabad a honoráriumot követelni, az orvosnak ellenben nem illik. Hiszen az utóbbi csak egészséget szerez; annak meg, mihelyt meg van, elfelejtjük az értékét.

Az orvosokkal szemben való ily közfelfogás nyilatkozik meg az új munkásbiztosítási törvényben is. Mindenről igyekeztek gondoskodni; az orvoskérdést egyszerűen azzal ütötték el, hogy arra nézve mindenik pénztár egyezzen meg a maga orvosával. Az orvosok csak nem fognak elégedetlenkedni; ha pedig mégis megten-

Egy élethű festmény.

Irta: Mendlik Béla.

A kávéház füstös levegőjében, kicsi, kerek márványasztal mellett két jó barát üldögélt. Pléva, a chamotte és téglagyáros és Dubors a jeles ügyvéd, a hírneves kriminálista. Körülöttük, mint valami sűrű őszi köd, ide-oda libegett a kékes füsttömeg: előttük pedig szétnyitva heverték az átolvasott lapok. Az ügyvéd, mikor már minden lapot átfutott, levette aranykeretes csiptetőjét szeméről és gondosan eltette egy sárga bőrtokba, mialatt egészen közel hajolt barátjához.

- Ismered barátom Rubens képeit?
- Egy részét, — felelte a gyáros.
- És tetszenek neked Rubens alkotásai?
- Valamikor nagy élvezetet találtam képeiben. Órákig elgyönyörködtem bennük. Hanem amióta megnősültem, azóta inkább a természetben gyönyörködöm.
- Mondjuk inkább a természetesben.
- Mondjuk, — kacagott a gyáros.
- Tudod csak azért jutottak eszembe Rubens képei, mert tegnap egy váratlan meglepetésben részesültem. Ugyanis felfedeztem egy magyar festőt, aki megérdemli, hogy magyar Rubensnek nevezzem. Sőt bátran állíthatom, hogy egy remekművével tulszárnyalja Rubens.
- Tulszárnyalja? — csodálkozott a gyáros.
- Határozottan tulszárnyalja! Barátom!

ha te ezt a remekművet látnád, te is így vélekednél. Látod én már végignéztem a müncheni, párisi, velencei muzeumokat és nem mulasztok el egy tárlatot sem, de ilyen képet még nem láttam. Ez a kép él, mozog, kacag; ez a kép nem! ezt nem lehet elbeszélni, ezt látni kell.

— És hol láttad ezt a képet? — érdeklődött a gyáros.

— Hol láttam? szinte nevetséges körülmények között. Egy ismerősöm, aki tudta, hogy mennyire rajongok a művészetért, felhívta figyelmemet egy fiatal, de nagyon tehetséges festőművészre, aki nem képes sehogyan boldogulni. Megmondta, hogy a festőt Szalay Zoltánnak hívják és a Krisztina-köruton lakik 50. szám alatt. Tegnap azután felkerestem Szalayt. A kapuban végigfutottam a lakók névsorát, de nem akadtam rá. Kénytelen voltam tehát a házmesterhez fordulni, aki kérdezősködésemmre savaryuan válaszolt, hogy az egyik padlásszobában lakik valami piktor. Felkapaszkodtam a padlásszobáig és kíváncsian nyitottam be, de szinte visszatántorodtam. olyan fülledt, meleg levegő áradt ki onnét. Szalay ott ült egy festő állvány előtt és meglepődve nézett rám; de mikor megmondtam neki, hogy ki leplezte őt le előttem, jökdésvüen felkiáltott:

— Ah! az én kedves Hugó barátom! Pompás fiu ő, mindenáron reklámot akar neked csinálni.

— Hiszen a reklám fontos is a mai világban, — biztattam őt.

A festő szeme ragyogott Valami sajátos fény lobogott ezekben a szemekben.

— Nem osztom uram az ön nézetét, mert nekem reklám nélkül is és reklám mellett is egyformán kell nyomorognom.

— Meghatottan néztem körül a rendetlen, elhanyagolt szobácskában. És ahová csak néztem, minden képről mély tudás, művészi talentum ragyogott felém. Behatóan megtekintettem minden egyes képet, még a vázlatokat is, a melyek egy-egy hangulatot ábrázoltak. Már éppen az utolsó képnél álltam, mikor egyszerre lent a földön egy fehér vászonnal letakart nagyobb képet pillantottam meg.

— Talán ez már el van adva, — kérdeztem, a kép felé mutatva.

A festő láthatólag zavarba jött. Halvány arca szinte kigyulladt. Mindjárt észrevettem, hogy ehhez a képhez kedves emlékek fűződhetnek. Biztatón fordultam tehát hozzá:

— Ne féljen, én diszkrét leszek. Tisztán művészi szempontból kíváncsiskodom. Láthatja mennyire érdekel minden. És bármit, vagy bárkit ábrázoljon is az a kép, nem lehet önnek az a célja, hogy itt a padlón heverjen örökre a képe.

A festő pár pillanatig töprengett, de azután egész kategorikusan kijelentette, hogy azt az egy képet nem mutathatja meg. És el kellett hagynom a szegényes műtermet, anélkül, hogy elhatározását megmástitotta volna.

Képzelted kíváncsiságomat. Napokig azon gondolkodtam, hogy miért rejti Szalay azt a képet? Tegnapelőtt véletlenül találkoztam Hu-

nék, elégedetlenkedve fognak gyógyítani, amint eddig tették:

S a doktorok — úgy látszik, — meg-sokallták a sok jó véleményt. Megunták, hogy kopláló filantrópok és a náluknál jobb módú emberek jótévedői legyenek. Mindezeket azonban csak elviselnék. De hogy az állam az ő nyomorúságuk árán csináljon szociális alkotásokat, amelyeknek görög tüzet gyújt, egyszerre megmozdul: a a munkájának árát követeli. Ha az állam szociális reformokat akar, gondoskodjék azokról az eszközökről, amelyek ehhez szükségesek.

A baj gerince ott van, hogy a kormány megcsinált egy reformot, a nélkül, hogy annak összes következményeivel számolt, vagy előkészült volna. Habzsolták a dicsőséget, amely „az első szociális törvény-alkotás”, a „szeretet törvénye” és egyéb címekkel járt, és egyáltalán nem gondoltak arra, hogy az új reformnak az életben milyen akadályai lesznek, és hogy az milyen jogos törekvések kielégítését vonja maga után. És ime: a nagy reform életbelépett s első hónapjaiban azt a gyönyörűséget hozza, hogy a szegény ember ha beteggé lesz, doktort nem kap.

A munkáspénztár igazgatósága eddig mintha nem kezelte volna a kellő gonddal és tapintattal az orvoskérdést. Olyan testület, mint a minő az orvosoké, már az intellektusánál fogva is bizonyára kellő megfontolás után jutott az ismeretes határozatra. És ily testülettel, ily komoly akcióval szemben a munkáspénztár igazgatósága se ülhet a magas lóra. Kétségtelen, hogy a munkáspénztár tagjait is kénytelen védeni s ki akarja kerülni, hogy tagjai a legnagyobb járulékkal legyenek megadóztatva; de ezzel a törekvéssel megfér az a belátás is, hogy az orvosok munkájának igazságos és méltányos díjazására gondoljanak.

Az orvosoknak ez a gazdasági mozgalmak különben nem helyi ügy, hanem több kevesebb eltéréssel másutt is szembe állította az orvosokat a pénztárakkal. Ez

a körülmény a kormánynak teszi kötelességévé, hogy a súlyos ellentétek áthidalására törekedjék. Ha az országot egy nagy garral mutogatott reformmal megszerencsítette, most már azon legyen, hogy a reform ne sántítsa meg azokat, akiknek boldogítására szánták. Az orvoskérdést nem kerületenként, hanem országosan kell megoldani, — még pedig nem katonavosokkal és rideg visszautasítással, hanem az orvosok érdekeinek kellő kielégítésével. Ha már az emberek oly szívesen kérik tőlük ingyenbe az egészséget, legalább az állam ne potyázzék rajtuk, s ne akarja, hogy az ő önzetlenségük fizesse meg a kormány szociális babérkoszoruját.

Megalakulás.

A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöki felhívással ülést tartott, amelyen a Ház titkára megalakult. A választások után Mezőfi Vilmos interpellációt terjeszt elő a választójog reformja tárgyában. Andrássy Gyula gróf rögtön válaszolt.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 12.

A mai nap is az alakulásé. Két alelnököt, kilenc jegyzőt és háznagyot választottak. Természetesen, nagy mozgolódás és nyugtalan korteskedés előzte meg a választást, amelynek előzéből a függetlenségi párt tagjai már tegnapi értekezletükön kaptak kóstolót. Erről az értekezletéről beszéltek a folyosón ma is nagy méltatlankodással azok, akiknek okuk volt az indignálódásra. Kettőjüket, *Kmetz Károlyt* és *Lázár Pált* mindjárt az ülés elején magához hívta *Kossuth*:

— Ne vegyétek zokon — mondta — hogy kimaradtatok a bizottságtoktól. Majd keressék kárpótlást...

Az alelnökválasztással kezdődött a nap. A függetlenségi pártiak akcióját *Rakovszky* és *Návay* ellen már jócskán leszerelték, de még így is hangos volt a folyosó.

— *Zichy Miklós* grófra szavaz a függetlenségi párt! — adták ki a jelszót.

Ez a korteskedés *Rakovszkyt* izgatta leginkább. Kivörösödve futkosott a folyosón s mézédés mosolygással szolt a képviselőknek:

— Édes barátom, eredj csak be a terembe! Olyan jó, hűs odabenn a levegő.

De azért a legtöbb képviselő inkább maradt künn a meleg folyosón...

A szavazás eredményét fél tizenkét óraker hirdették ki. A néppártiak erősen aggódtak és *Molnár János* apát a szavazatok összeszámlálásakor odaállt az elnöki emelvényen dolgozó jegyzők fölé. Ugy látszik, megelégedett az eredménnyel, mert kacagva érkezett le s ezt mondta *Andrássy Gyula* grófnak és *Apponyi Albertnek*:

— Hiszen *Návayt* többen törölték, mint *Rakovszkyt*!

Kiderült, hogy igaza is volt. *Návayt* a függetlenségi párt agrár-kerikális elemei törölték. De természetesen *Návay* is, *Rakovszky* is meglelt.

Alig végződött a szavazás, nagy láрма támadt a függetlenségi oldalon.

— Gázság — mondta ifj. *Madarász József* — hogy a horvátok fehér lappal szavaztak. Ezzel megszegték a megállapodást s mi se választunk horvát jegyzőt!

Az idea igen tetszett, *Eber Antal*, *Olay Lajos*, *Szentiványi Árpád* és mások agitáltak mellette s *Justh Gyula* elnök ijedten futott kapacitálni.

— Ne ilyen kérdésben csináljatok frontot! — mondta. — Itt pártközi megállapodásról van szó.

— Kérdezett minket valaki? — kérdezte *Eber Antal* — hogy kelle nekünk horvát jegyző?

A függetlenségi képviselők neki is láttak s a horvát jegyző, *Popovics Dusan* helyett *Dudics Endre* nevét írták a szavazólapon.

A mai ülésre igen sokan jelentkeztek. A terem megnépesült mikor *Justh Gyula* elnök az ülést megnyitotta. Négy interpellációt jelentettek:

Mezőfi Vilmos és *Pető Sándor* interpellálnak a választói jog dolgában.

góval, aki a festőnek testi-lelki jó barátja. Karon fogtam őt és elmeséltem neki a különös látogatást. Mikor meghallotta, hogy milyen kíváncsi vagyok a képre és mennyire vágyom azt látni, élénken felém fordult:

— Teljesedik kívánságod. Szalay napokkal ezelőtt elutazott tanulmány utra és lakásának kulcsait nekem adta. Évek óta rám bizza ilyenkor képeinek gondozását. Ha tehát kívánod, felmehetünk.

Egy félóra mulva fent voltunk a kis padlásszobában. A kép ott feküdt most is letakarva. Úgy látszik *Hugó* sem látta még azelőtt, mert meglehetősen izgatott volt, amint a képet ketten feltettük egy állványra. Ekkor *Hugó* megfogta a külső burkolatot és lerántotta a képről.

Barátom! olyan érzés még nem futott át rajtam életemben, mint mikor ez a lepel lebullott. Fél akartam kiáltani, de az ajkam tehetetlenül mozgott csak. Nem kép volt ez, oh! nem. Egy eleven, mosolygó asszony nézett rám az állványról, még pedig *Eva* kosztümben. Hőfehér teste, telt idomai éltek és vágyat ébreztettek.

Barátom! ilyen képet csak nagy költői ihlet alkothat! Nem! ez nem is helyes kifejezés. Ilyen képet csak nagy, végtelen szerelem alkothat. Erről a képről a tiltott szerelem boldogsága sugárzik.

— Nem értelek, — vágott bele a gyáros az elbeszélésbe, — hiszen a festők csak ritkán éreznek nagyobb szerelmet modelljük iránt.

— Ah! hiszen ha modelltől lenne szó, akkor nem is színeztet volna ennyire ki elbeszélésemet. Hanem egy bájos asszonykát ábrázol a

kép, aki véletlenül nagyon közelről érdekel téged.

— Engem? — kérde a gyáros csodálkozva.
— Téged, — felelé nyugodtan az ügyvéd.
— Engem csak a feleségem érdekel közelről, ő pedig nem lehet.

— De hátha ő?
— A feleségem?
— A feleséged.
— Lehetetlen! — kiáltotta a gyáros kétségbeesetten.

— Csak csendesebben! — csi itotta az ügyvéd. — Azért ne csináljunk itt feltűnést. Nézd, az emberek mind felénk tekintenek. Én nem tehetek róla, hogy így van, de így van!
— Hátha tévedsz?

— Nem tévedek! Különben ha nem hiszed, magad is meggyőződhetel róla. A kép ugyanis jelenleg zár alatt az én lakásomon van. *Hugó* rávettem, hogy engedje át pár napra, amíg lemásoltatom valakivel. Természetesen én csak azért kértem el, hogy neked megmutassam.

A gyáros gondolatokba mélyedve nézett a két pohár vizre, amely előttük volt az asztalon.
— Rettenetes dolgokat beszéltél barátom. De ha így van, ha hűtlen lett, ha megcsalt, akkor megölöm mindkettőjüket.

— Hogy hűtlen lett, hogy megcsalt, az kétségtelen. Ez a kép mindent elárul. A szégyényes kis műteremben eltöltött pásztorórák eltörölhetetlen jele ez a kép. Egy korpusz delikti, amit a bíróság is akceptál, amennyiben az ügy esetleg oda kerül. Ez azonban téled függ egészen. Te szemet is hunyhatsz az egészre és én visszavitetem a képet a padlásszobába.

— Nem! — felelt a gyáros villogó szemekkel. — Ha fájdalommban a szívem szakad-

na is meg, de eltaszítom magamtól, amint bizonyos lesznek a személyazonosságban.

— Helyes — bólingatott az ügyvéd. — Ez már okos beszéd. Nem olyan, mint az előbbi, mikor azt mondtad, hogy megölöm őket. Minek? nincs erre semmi szükség. Fiatal vagy, gazdag vagy, kár lenne, hogy vérfoltok tapadjanak a kezedhez.

— Mit tegyek hát? Oh! *Dubors*, mit tegyek?
— Egyszerűen elváltsz tőle. Egyebet nem érdemel. Ha azonban követni akarod tanácsomat, akkor előbb erkölcsileg teszed őt tönkre.

— Hát lehet lelke az ilyen asszonynak?

— Van. Határozottan van. Hallgass csak meg. Holnap délutánra összes ismerőseinket meghívom jourra. Akik csak titeket ismernek, mind ott lesznek. Addig azonban nem árulsz el semmit a feleséged előtt, úgy viselkedsz vele szemben, mintha semmi sem történt volna. Holnap azután a jour alatt le fogom leplezni a képet és bemutatom az egész társaságnak. Majd akkor meglátod, hogy van lelke is a feleségednek. Nos tehát beleegyezel?

— Mindenbe beleegyezem, mert nekem nincs erőm ellentmondani. Oh! *Dubors*, de szerencsétlen lettem ezalatt a félóra alatt. Ha azt mondtad volna, hogy a gyáraim leégtek és koldus lettem, kacagnék rajta; de így, oh! így csak sirni tudnék.

— Majd beletörödsz sorsodba, mert idővel be fogod látni, hogy az a nő, aki ilyenre képes volt, nem érdemel könyvet. Hanem még valamit.

— Parancsolj.

— Ez a kis multság esetleg nagyon sokba fog kerülni, mert a festő bíróság elé viheti

Adamovich István a görög keleti egyház anarkiaja és a pátriárka szék betöltése ügyében interpellál.

Markos Gyula a Herkó Páter egyik viccrohamát, Pikler Gyula egyetemi tanár tudományos elfajulását teríti a Ház elé interpelláció alakjában.

Részletes tudósításunk:

Az ülést tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. Ismét fölolvasták az ülészakban történt változást elrendelő királyi kéziratot. Ezután az elnök a második ülészakot megnyitottak jelentette ki.

Az alelnökválasztással kezdtek. Rakovszky István és Návay Lajos a jelöltek, de úgy látszik, a függetlenségi párt részének van más jelöltje is. A nagyobbik része pedig, csak hogy Rakovszkyra ne kelljen szavaznia, el se jött az ülésre. A horvátok fehér lappal szavaztak. A szavazás minden nevezetesebb mozzanat nélkül folyt le és pontosan 11 órakor végződött. Az elnök kihirdette, hogy

Návay Lajos 118
Rakovszky István 124

szavazatot kapott és így ezek lettek az alelnökök.

Szavazot kaptak még: Zichy Miklós gróf (10), Barabás Béla (5), Bernát István (1), Zboray Miklós (1), Buzáth Ferenc (1), Eitner Zsigmond (1), Gaál Gaszton (1) huszonöt szavazó lap üres volt.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után: A jegyzőválasztás kezdődött meg.

A jegyzők választásánál is a hivatalos lista teljesen keresztül ment.

Háromnegyed egy órakor kihirdette az elnök az eredményt, amely szerint a következőket választották meg jegyzők gyanánt: Csizmadia Endrét 161, Hammersberg Lászlót 63, Hencs Károlyt 155, Popovits Dusánt 106, Reisz Aladárt 164, Szentkirályi Zoltánt 162, gróf Throtzky Miklóst 163, Vertán Endrét 161 és Zlinszky Istvánt 162 szavazattal.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

A képviselőház háznagyává Leszkay Gyulát választották meg 158 szavazattal. Még néhányan kaptak szavazatokat, köztük Simkó József is, ami nagy derűtséget keltett.

Szünet után Justh Gyula elnök elparentálta Károlyi István grófot, majd pedig bejelentette, hogy Lukács László belégyesi képviselő mandátuma ellen panaszt adtak be a képviselőházhoz.

az ügyet. Magánlakás feltörése, lopás vétsége stb. címen feljelentést tehet ellenem. Az a kérdés tehát, hajlandó leszel-e a költségeket fedezni.

A gyáros szomorúan felelt:

— Mindent fedezek. Nem bánom, ha tönkremegyek is. A gazdagság ezek után ugysem ér semmit. Oh! Dubors, nem képeled mennyire szerettem a feleségemet és milyen nehéz lesz megválnom tőle.

— Még választhatsz. Még nem késő.

— Már választottam.

— Tehát?

— Ha a kép valóban őt fogja ábrázolni, felhatalmazlak a valóper megindítására.

Másnap délután Dubors ügyvédék házában nagy sürgés-forgás volt. Az Andrássy-ut végén hatalmas platánok árnyékában meghuzódó villaserű épület elé egymásután robogtak a magánfogatok. Az ezüstgombos inasok alig győzték a szaladgálást.

Alig múlt el egy félóra, Duborsék háza megtelt vendégekkel. Aki csak hivatalos volt erre a jourra, mindenki eljött, olyan érdekes volt a meghívó; és a tágas szalonban egyelőre nem is tárgyaltak mást mint a meghívó tartalmát. A férfiak csak tartóztatták magukat, hanem az asszonyok nem bírtak uralkodni kíváncsiságukon és csoportokba verődve tárgyalták, hogy mit tegyen Dubors mutatni. Az egyik csoportnak sikerült a rendezkedő házigazdát elcsipni. Nosza körül is fogták az asszonyok és követelték tőle, hogy mostan nyilatkozzék.

— Egy szót sem szólhatok, — felelte az

A képviselőház ezután Justh Gyula indítványára elhatározta, hogy hétfőn és kedden nem tart ülést, hanem a Ház legközelebbi ülése szerdán lesz, amikor megválasztják a bizottságokat.

(Andrássy a választól jogról.)

Az ülés végén Mezőfi Vilmos interpellált és nagy zaj közepette figyelmeztette a kormány kötelességére és arra, hogy a trónbeszéd is hangsúlyozta az általános titkos választói jog behozatalát. Kérdést intéz a belügyminiszterhez, szándékozik-e mielőbb elkészíteni és a képviselőház elé terjesztetni az általános titkos választói jogról szóló törvényjavaslatot, hogy a látorgó tömeget megnyugtassa. Kéri a belügyminisztert, jelölje ki az időpontot, amikor a javaslatot a Ház elé szándékozik terjesztetni.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter az összkormány nevében válaszol Mezőfi interpellációjára. Csodálkozásának ad kifejezést, hogy hozzá Mezőfi figyelmeztető szavakat intéz, mert ő nem szokta megszegni adott szavát. Legyen meggyőződve Mezőfi, hogy abban az esetben is kötelességének tartaná ígéretének beváltását, ha az az ígéret bizalmas lett volna, annál is inkább be fogja tehát váltani a nagy nyilvánosság előtt tett ígéretét.

A választói jog reformjáról szóló törvényjavaslat főleg amiatt szenved késedelmet, mert az adaggyűjtést, amelyet még a Tisza kormány alatt megkezdtek, ki kell egészíteni. Kijelenti, hogy nem fél a háborgó tömegektől, mert ezek nem is háborognak és nem is tömegek. Leginkább október 10 én győződött meg erről, amikor, dacára a nagy pressziónak, nem százezer, csupán harmincezer ember vonult fel, míg a főváros legtöbb helyén és vidéken is zavartalanul folyt a munka. Biztosítja Mezőfit, hogy az általános választói jog meg lesz, de blyképen fogják megalkotni, hogy a magyar állameszme biztosítva legyen. A törvényjavaslat részleteiről egyelőre nem nyilatkozik, de már most kijelentheti, hogy a javaslatot a legközelebbi időben elő fogja terjesztetni.

A képviselőház ülése ezzel véget ért.

(A főrendiház ülése.)

A főrendiház ma déli 12 órakor ülést tartott gróf Dessewffy Aurél elnöklésével, melyen egyzöket, kvestort, bizottságokat választottak. Jegyzőkül megválasztottak: Almásy

ügyvéd udvariasan. — Majd megtudnak mindent.

Ekkor érkezett a chamotte gyáros a feleségével. Dubors kibontakozott az asszonyok közül és eléjük sietett. A gyárosné mosolyogva nyujtotta kezét.

— De körülfogták magát az asszonyok?

— Azt akarták, hogy kapituláljak.

A gyárosné felemelte hófehér mutatóját és megfenyegette az ügyvédet:

— Na, na.

Az ügyvéd elragadtatással nézte a gyönyörű asszonyt, mialatt egy szürke, alacsony padlásszoba jutott eszébe és szinte irigyelte a festőt, akinek egy ilyen remek teremtés meghódolt. Micsoda percek lehettek azok, ah! micsoda percek! gondolta magában az ügyvéd. És amint a gyárosné finom ibolya illata feléje csapódott, szinte belepirult a vágyba, amit érzett ennek a ragyogó szép nőnek a közelében. akiről láthatatlan kezek mintha óvatosan lehuznák a selyem csipkéket és ott állna közöttük a vágyteljes, hófehér testű Vénus.

Az ügyvéd gondolatait azonban egyszerre megzavarták. Valaki elkiáltotta magát:

— Lássuk, lássuk.

— Mit akarnak látni? — kíváncsiskodott a gyárosné.

— A múlt héten Milanóban voltam és ottan egy Rubens képre akadtam. Azt fogom ma bemutatni.

— Egy Rubens képre? Nem lesz az nagyon pikáns élvezet?

— Korántsem! Hiszen a tárlatokon megszoktuk már az ilyesmit. Nekünk magyaroknak talán még szokatlan ez, a külföldön azonban közönséges dolog. Külföldön csak arra néznek,

Imre, Csekonics Sándor, Dagenfeld Pál grófok, Hertelendy Ferenc, Rudnyánszky József bárók, Széchenyi Bertalan, Széchenyi Viktor, Vigyázó Ferenc grófok, kvestorra választott: Rudnyánszky József báró 24 szavazattal, Nyáry Jenő báró eddigi kvestor 22 szavazatot kapott. Hét szavazó lap üres volt. Rudnyánszky József kijelentette, hogy elfogadja a kvestorságot és lemond a jegyzőségről. A bizottsági tagok választása után az ülés véget ért.

Magyarok Londonban.

Irta: Szabó Zoltán.

Arad, október 12.

Hónapok óta olvashatjuk néhány budapesti ujságban, hogy a jövő évben Londonban rendezünk egy magyar mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, képzőművészeti és iparművészeti országos kiállítást, más nemzetek példájára, amint 1906-ban Ausztria, a folyó évben pedig a Balkán-Államok tették.

Az első pillanatban ezen ötlet mosolyt kelt minden művelt ember ajkán. Londonban egy országos magyar kiállítás! Grandiozus az eszme! A fantázia legmagasabb röptét is tulszárnyalja.

Ha az imént hitetlenül mosolyogtunk, most dobbanjon nagyobbat minden igaz magyar ember szive, aki bizik a haza sorsának jobbra fordulásában oly módon, hogy gazdaságilag megizmosodva majdan érett gyümölcsként fog ölnünkbe hullni mindazon óhajtasaink teljesítése, amelyekért való küzdelemben idáig csak meddő közjogi harcokban vérezték és véreznek el legjobbaink!

A gazdasági megizmosodáshoz egy igen hosszú és nagyon fáradságos ut vezet. Hogy reá kell lépnünk már egyszer valahára ezen utra, azt mindnyájan belátjuk, talán már reá is léptünk, de a haladás rajta eddig csak tipegés, mert a kezdet nehézségei nagy akadályt képeznek. Hiszen rövid negyven év óta élünk csak és a mink ma van, azt, mindent a népek életéhez arányitva, rövid idő alatt kellett megalkotnunk — semmiből! Így eme bizonyos nehéz ut meghaladására szüksége utra való is semmiből kell megteremtünk és hacsak egy szemernyit teremtünk is ilyen értelemben, ha

hogy egy kép művészi szempontból tökéletes legyen, a pikantiát megbocsátják.

— Lássuk, lássuk! — zajongott a tarsaság.

Az ügyvéd mosolyogva fordult a gyárosné felé.

— Nem hagynak békét. Látja milyen kíváncsiak.

Azután a társasághoz szólt:

— Uraim és hölgyeim! azt hittem, hogy majd későbbre halaszthatom a Rubens-kép megtekintését, de úgy látszik önök türelmetlenek. Vonuljunk tehát a terem egyik oldalára, mert a képet a másik oldalon helyeztetem el.

Azzal intett két inasnak, akik nemsokára egy fehér vászonnal letakart festményt hoztak be és elhelyezték a fal mellett. A vendégek szótlanul nézték a készülődést. Az ügyvéd pedig, mikor a kép mellé lépett, előbb végigfutott tekintetével a vendégeken.

— Annyit előre mondhatok, hogy ritka élvezetben részesülnek.

Azzal lerántotta a leplet.

Ha a meglepetéstől nem kiáltottak volna fel többen, akkor hallani lehetett volna azt a halk sikolyt, amely a gyárosné ajkáról elreppent. Így azonban a tömeg csodálkozása elnyomta ezt a jelentőségteljes sikolyt.

A gyáros figyelmesen megszemlélte a gyönyörű festményt, azután odafordult a nejéhez.

— Nos asszonyom, mit szólna ehhez a képhez?

— Nagyon szép, — felelte a gyárosné.

— Csak ennyi az egész? Mást nem is talál rajta? Hát nem látja, hogy ez a festmény kit ábrázol?

A vendégek izgatottan csoportosultak a

ezen utavalóhoz csak egy morzsányival is hozzájárulhatunk, akkor a kezdet megalkotásában már nagy az érdemünk és épen ezért tekintsük a londoni magyar kiállítást haladásnak a kitűzött cél felé. Az eszme megvalósítható! Lássuk csak, miről van tulajdonképen szó:

London szívében, Earls-Courtban, az óriás város egyik legforgalmasabb pontján van egy állandó kiállítási hely, mely 23 hold területen fekszik épületjeivel, szabad tereivel. Ezen állandó kiállítási hely egy részvénytársaság tulajdonában van, mely azt évenként bérebe adja. Eddig India, Angol gyarmatok, Olaszország, Ausztria és a Balkán nemzetek rendeztek itt kiállítást. Londonban a múlt évben az Interparlamentaris Conferencia egyik magyar tagja, Dr. Molnár Ákos orsz. képviselő agyában szülemlett meg az „Országos magyar kiállítás Londonban” eszméje és a nevezett képviselő fáradhatlan agilitásával azóta mindent elkövetett, hogy az eszmét megvalósíthassa. Érintkezésbe lépett Earls-Court igazgatóságával és ennek képviselője már hónapok óta Budapesten tartózkodik; egyesült erővel és széles alapon láttak munkához.

Sajnos azonban, a Londonban tervezett magyar ipari, műipari, gazdasági, kereskedelmi és művészeti kiállítás előkészületei különféle hivatalos fórumokon, sőt a napi sajtóban is, nagy animozitással találkoztak.

Nem lenne nehéz a közönséget meggyőzni arról, hogy mily alaptalanok és egyben mily tendenciózusak ezek az ellentétek, amelyek — ha alkalmas módon vissza nem háritatnak — a magyar ipart, gazdaságot és kereskedelmet nemcsak erkölcsi, hanem igen lényeges anyagi sikertől fosztják meg.

A magyar ipar például valóban rászorult a jó hangzású közéleti nevek pátronátusára, amíg csecsemőkorát élte. E pártfogás nemcsak erkölcsi, hanem anyagi haszonnal is járt, nagyon természetes tehát, hogy most az ilyen kiváltságos személyiségek tiltakoznak az ellen, hogy a magyar ipar egyszerre és hirtelen saját lábán induljon el — járni. Ezt azonban az állam támogatása nélkül meg sem kísérelheti. Akihez fordulhat, az a kereskedelmi kormány, ez pedig

azoktól kér szakvéleményt, akik az eddigi szokás szerint illetékesek szakvéleményt mondani. De ezen személyiségek most mellőzve érzik magukat és csak emberi dolog, hogy egy bizonyos elfogultság hatása alatt nyilatkoznak és így az eszme nagy veszélynek van kitéve. Ma még nem lehet a mozgalom sikerét vagy balsikerét előre látni, de már is sokakat megtévesztett azon állítása az említett véleményezőknél, hogy „a kiállítás fiaskóval fog végződni és így nem szabad azt megkockáztatni”.

Ezzel szemben konstatalható azon tény, hogy Ausztria az Earls-Courtban rendezett kiállításával igen szép sikert ért el és azóta összes kiviteli cikkei Londonba való exportja 25 százalékkal növekedett és az osztrák császár ezen eredmény elismeréseképen levélileg fejezte ki köszönetét a londoni nagykövetnek. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy saját műiparunk semmivel sincs Ausztriáé mögött, akkor valóban nincs miért megijednünk a kicsinyhitű jövendőlésektől.

De sikerrel lehet azon nézet ellen is sikra kelni, hogy a tervezett kiállítás tetemes költségei nem állnak arányban a várható sikerrel, ha szigorúan szem előtt tartjuk, hogy a személyi kiadások egy minimumra, tehát a legszükségesebbre szállíttassanak le és a rendelkezésre álló összegből a fennmaradó nagyobb rész fordíttassék tárgyi kiadásokra.

Egyik előkelő kulturális társaság közgyűlésén legutóbb szó esett azon nézetről, — bámulatos! — hogy az idő rövidsége miatt nem várhatunk sikert a kiállítástól. Erre csak azt jegyzem meg, hogy a pavilonok és helyiségek, melyeknek elkészítése és rendezése huzamosabb időt igényel — már teljesen készen állnak.

Végül egy körülményt ajánlok különös figyelembe: Országos kiállításunk még teljes pompájában áll Pécsen. Ne hagyjuk azt széjjel kapkodni a bezárás idejékor, hanem előzetesen folytatott tárgyalások alapján bírjuk rá a t. c. kiállítókra, hogy egyezzenek bele abba, hogy kiállított összes tárgyaikat a pécsi kiállításról egyenesen Londonba szállíthassa az előkészítő bizottság. Ez által egyszerűsítve lenne a mun-

ka és tetemes megtakarítást lehetne elérni a kiadásokban is.

Az előadottakból kiviláglik, hogy a kezdetben hivatolt animozitás érthetetlen, pedig az önmagunk iránti kötelesség épen most azt parancsolja, hogy gondoskodjunk arról, miszerint iparosaink és gazdáink el ne veszítsék kedvüket és termékeik tökéletesítésében keljenek versenyre a külfölddel, mert a Balkán-Államok gazdasági termései az utolsó években minőségileg oly fokra emelkedtek, hogy kivitelünk oda már most számításba sem jöhet és gondoskodnunk kell újabb piacokról. Ne legyünk tehát kicsinyesek, karoljuk fel a londoni magyar kiállítás eszméjét.

Mindenki tegye meg kötelességét.

Justh Gyula a jövőről.

A szociálisták és a parlament. — Az alkotmánybiztosítók. — Az átmeneti kormányzás. — A jövő politikája.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12.

Egyik budapesti estilsp munkatársa érdekes beszélgetést folytatott ma Justh Gyulával, a képviselőház elnökével az aktuális politikai kérdésekről. Erről a beszélgetésről budapesti tudósítónk jelentése alapján az alábbiakban számolunk be:

Természetesen először a szociáldemokraták fogadtatása került szóba. „Nem én leckéztetem őket — mondá az elnök — hanem ők engem. Azt persze szó nélkül nem hagyhattam, hogy ultimátumszerűen rátámadtak a parlamentre. Ez végre is tulkapás egy törpe minoritástól és azt senki sem tagadhatja, hogy a nemzetközli szervezett szociálisták ma Magyarországon még törpe minoritást képeznek. De ez a tulkapás nem akadályozott volna, hogy nyilatkozzam a konkrét kérdéssről: az általános választói jogról; ettől egyesegyedül elnöki voltom tartott vissza. Én meg is mondtam az előzetesen nálam járt szociálistáknak, hogy tőlem mint elnöktől hiába várnak nyilatkozatot; mon-

házaspár körül. A gyárosné pedig meglepetést színelve válaszolt:

— Igazán nem tudnám megmondani.

— Nem tudja? — kacagott a gyáros féltelmesen. — Hahaha! hát nem tudja?

A gyárosné nem felelt. Pár pillanatig csönd lett a szobában. Kínos csönd, amely, mint valami nagy tragédiának előjátéka, lomhán nehezedett a jelenlévőkre.

Ekkor az előszobában hirtelen lármá keletkezett. Valaki mindenáron be akart jutni a terembe, de a szolgálk nem engedték. Hallani lehetett, mennyire küzd az illető a szolgálkkal. Dubors ügyvéd, aki eddig szótlanul állt a festmény mellett és figyelte a gyárosné mozdulatait, izgatottan rohant az ajtó felé, amely egyszerre föltárult, mielőtt odaérhetett volna és egy villogó szemű fiatal ember rohant be rajta.

Ez a fiatal ember Szalay Zoltán festőművész volt. Dubors ügyvéd és a festő egy pillanatra gyilkos tekintettel néztek egymásra. A másik pillanatban azonban a festő észrevette a fal mellé állított képet és magából kikelve szinte ordított.

— Nyomorult, ezért leszámolunk.

Az ügyvéd boszusan válaszolt:

— Hogy merészel ön más házában így beszélni?

— Én nyíltan és tanuk előtt beszélek. De ön orozva, alattomosan lopta el tőlem ezt a festményt.

A gyáros hamarosan felismerte a helyzetet és odalépett hozzájuk.

— Uram, Dubors ügyvéd nem hibás. A festményt én loptam el az Ön lakásáról és így engem tegyen felelőssé mindenért. Meg kell azonban tudnia, hogy én Pléva gyáros vagyok,

annak a nőnek törvényes férje, akit ez a kép ábrázol. Ha tehát önnek számolni valója van velem a lopásért, viszont nekem is számolni valóm van önrel.

A festő udvariasan válaszolt.

— Habár bármikor rendelkezésére állok, kénytelen vagyok azonban figyelmeztetni arra, hogy ez a festmény egy százsz leányt ábrázol, akit Drezdában ismertem meg és aki menyasszonyom is volt. Azonban nem lehattunk egymásé, mert a leány esküvőnk előtt két héttel meghalt. Azóta őrzöm az ő arcképét, mint valami szent ereklyét, amelyet idegen szem még nem látott. És most akad egy tolvaj, aki behatol az én szentélyembe és elrabolja féltve őrzött kincsemet. Nem uram, nem az ön nejét ábrázolja ez a kép, sokkal szentebb emlékek fűződnek ehhez a festményhez. De azért rendelkezésére állok bármikor. Le kell számolnunk ezért a nyomorult cselekedetért.

Ezzel a festő kitartha az ajtót és intett két hordárnak, akik kint várakoztak és befedve a képet, átadta nekik. Azután menni akart, anélkül, hogy pillantásra is érdemesitené a vendégeket.

A gyáros azonban eléje ugrott és kéroleg feltartóztatta.

— Uram, bár ma láttuk egymást először az életben, tegyen meg nekem egy szívességet?

A festő kérdőleg tekintett rá. A gyáros pedig megragadta a festő karját és felesége elé vonszolta, mialatt figyelmesen vizsgálta minden arcmozdulatát.

— Csak azíránt nyilatkozzék, ismeri-e ezt az asszonyt?

A festő nyugodtan felelt még. Egy arcizma sem rándult meg.

— Most látom először. Hanem valóban nagyon hasonlít boldogult menyasszonyomhoz.

— Köszönöm, köszönöm, — felelte a gyáros boldogan.

A festő pedig hidegen eltávozott.

*

A gyáros és gyárosné izgatottan távoztak Dubors ügyvéd zsurjáról. Utközben csak úgy zudultak szemrehányások a gyáros felé.

— Hallatlan! így megszegyeníteni ok nélkül. Nem fogok ezentul még kilépni sem az utcára. Meg fog ölni a szegény. Hogy az én férjem ilyesmit tételez fel rólam? Mégis csak skandalum!

— Na de Adél, azt csak beláthatja, hogy hasonlít magára nagyon?

— Hát hasonlítson! De azért nem kellett volna feltételezni, hogy én vagyok.

A gyárosné könyves szemekkel ment be illatos boudoirjába és az ajtót izgatottan csukta be férje előtt.

A gyáros könyörgött.

— Adél nem enged be?

— Nem érdemli meg, hogy ide belépjen.

Mikor azonban a gyáros elment az ajtó elől, az asszony letörölte könyeit és elővett egy rózsaszínű levélpapírt és irt:

Szalay Zoltán festőművész Krisztinakörut 50.

Te szerencsétlen! Hát így tartottad meg ígéreted? Így vigyáztál a képre? Majd nem végtelen szerencsétlenségbe sodortál! Ezt azonban nem tudom neked megbocsátani, miért is utaink elváltak örökre. Érted? Örökre! Nem akarlak többé látni.

Adél.

jenek a kormány tagjaihoz, azoknak módjuk és joguk van beszélni. Mégis hozzám jöttek. Ugy gondoltam, hogy a hivatalos fogadtatás végzetével barátságos beszélgetést fogunk folytatni, melynek során mégis lehetett volna érdemben valamit mondani; de ez is elmaradt, mert a küldöttséget el kellett bocsátanom és tagjaival még kezet sem foghattam. Nem mintha én munkásemberrel nem fognék kezet. Egész életemben becsültem a munkát és a munkást s becsülöm ma is, még akkor is, ha az enyémtől eltérő nézetet vall; de nekem Bokányi azt kiáltotta közbe: „Nem igaz!” és társai ezt helyeselték. Ilyen körülmények között nem tehettem mást, minthogy ezeket az urakat elbocsátottam úgy, amint elbocsátottam őket.

Egész más lett volna, ha engem, mint magánembert keresnek fel, vagy kérdeznék meg. Ekkor különben tudhatták volna véleményemet kérdés nélkül is; mert az, hogy mint elnök nem nyilatkoztam, nem jelenti azt, hogy megmásítottam volna régi ismert véleményemet. Én mindig az általános, titkos választói jog híve voltam és nincsen semmi okom ezt titkolni.

Az elnök különben annak idején a király színe előtt sokat beszélt a szociális kérdéstről és ennek tulajdoni-ható részben, hogy a mostani parlamentnek nagyobb szociális feladatok jutottak; de az idevágó részletekről az elnök a köteles diszkreció miatt természetesen nem nyilatkozhatott.

A hírlapíró felvetette azt a kérdést, igaz-e, hogy *Andrássy Gyula* gróf a keddi ülésben fog nyilatkozni az általános választói jogról és az alkotmánybiztosítókról?

— Lehet, — volt a válasz — de nem valószínű. A fixírozott terminusok el fognak tolni. Ezt a király betegsége okozza. A kitoldás valószínűleg a *kiegyezési nyilatkozatra* is fog kiterjedni, melyet a kormány félhivatalosan 16-ára ígért. Végre is nem tehetik sem a miniszterelnökök, sem a reszortminiszterek, hogy hivatalosan megnyilatkozzanak, mielőtt a királynak jelentést tettek. A mondott határidőket csak akkor lehet betartani, ha a király hamarosan felépül, különben várunk kell és ma az a látszat, hogy várunk kell.

Szóba került az állítólagos kétéves átmeneti idő.

— Megengedem, — mondta az elnök — hogy a kormány *hallgatólag* tartsa a kétéves átmeneti idő emlegetését vagy hangoztatását, de *tényleg sehol sem említette ezt a határidőt* sem a miniszterelnök, sem a többi miniszter. Amennyire én emlékszem, csak az áll hivatalosan, hogy meg kell csinálni a kiegyezést és az általános választói jogot. Szent igaz, hogy én is jobban szerettem volna, ha nem két, de egy év alatt csinálják meg ezeket; de nyilván nem lehetett a kiegyezés miatt. Hogy a király is úgy értelmezi az álmenetet, kiderül abból, hogy a kiegyezésnek legalább előleges, ha nem is parlamentáris elintézése előtt, még az alkotmánybiztosítókat sem intézte el, most azonban megnyugszik benne, hogy ezek is a Ház elé kerüljenek és hogy a választói jog kérdése is elintéztessék.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz ezek elintézése után, már határozott választ nem kapott a hírlapíró. Az általános beszélgetésből az tűnik ki, hogy az elnök Magyarország jövőjét úgy képzei, hogy maga a függetlenségi párt intézi az ország sorsát szabadeivü alapon. Látja és érzi a pártban felburjánzó antiszemitizmust, kelletlen hatással van rá a szociális, a

horvát és a nemzetiségi viszálykodás és ő tud olyan Magyarországot képzelni, mely minden irányban békésen, felekezeti gyűlölködéstől menten, jó egyetértésben a horvátokkal, a nemzetiségekkel és a szociálistákkal halad független jövője és boldogulása felé.

Nők a kereskedelemben.

Az aradi női kereskedelmi tanfolyam megnyitása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Szép hangulatos ünnepély keretében avatták föl szombat délután Arad egy új tanügyi alkotását: az *Aradi Kereskedők Köre* által szervezett *női kereskedelmi tanfolyamot*, amely páratlan érdeklődés mellett kezdte meg működését. A megnyitó ünnep az Aradi Kereskedők Köre nagytermében folyt le, s azon a tanulókon, azok szülein és a kör több tagján kívül megjelentek *Varjassy Árpád* kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Éles Ármin*, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke, *Ábrai Lajos* felsőkereskedelmi iskolai igazgató, *Kovács Vince* városi iskolafelügyelő, *Hegyi Albert*, az Aradi Kereskedők Köre alelnöke, a tanfolyam tanári kara és még számosan.

Az ünnepélyt *Meer Armin*, a kör köznevelődési osztályának igazgatója nyitotta meg, tartalmas beszéddel. Szép szavakkal fejtegette a társadalom új kialakulását, amely a nőket mind nagyobb számmal utalja a kenyérkereső pályára. Ezt nem csak a szükség és anyagi helyzet szokta indokolni, ugymond, az is, hogy a nő lelkében felébred az öntudat, amely üresnek és léhának találja azt a szerepet, amelyet eddig a leány, szórakozások között élve, betöltött és a munkával akar tartalmat, értéket adni életének. Az Aradi Kereskedők Köre a hivatásához tartozónak érezte, hogy ebbe a kérdésbe avatkozzék. Hiszen a kenyérkereső nők nagy része városunkban is főként a kereskedelmi pályára, a kereskedelmi irodákban és hivatalokban való alkalmaztatásra törekszik. Ezen körülmény mellett a körnek kötelessége volt az a törekvés, hogy a kereskedelem mezejére lépő nők ne avatatlanul, hanem kellő kereskedelmi képzettéggel és szakismeretekkel fogjanak a hivatáshoz. Ezzel az ő helyzetüket is előnyösebbé teszi, másrészt lehetővé válik, hogy a kereskedelem bennük igán értékes munkatársakat kapjon, akik bizonyára az eddiginél jobb anyagi méltánylásra fognak találni. Méltatta a tanfolyam sikerét, s kiemelte, hogy a tanfolyamnak hasznát fogják látni azok is, akik nem lépnek vagy nem maradnak a kereskedelmi pályán. Ez a tanfolyam olyan gyakorlati ismereteket tanít, amelyek a háztartásban is rendkívül hasznosak lesznek. Mérhettelen előnye lesz annak, ha a nő, a feleség — ami oly sok háztartásban nincsen még meg — megtanul számolni, a kadásokat a bevételhez szabni, okosan és rendszeresen gazdálkodni. Udvozolta a megjelent vendégeket, s a tanfolyam sikerét kívánta.

Somogyi Gyula dr., a tanfolyam vezetője szölt ezután. A tanfolyam sikere legjobban jellemzi, hogy közel ötven növendéke jelentkezett. Ismertette a tanfolyam hivatását, munkaprogramját, jelentőségét, megköszönte az Aradi Kereskedők Köre vezetőségének a bizalmat, a melylyel a tanfolyam szervezését rája bízták, s ígéretet tett a tanári kar nevében, hogy minden igyekezetükkel annak sikerén fognak buzgólkodni.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő a megjelent vendégek nevében megköszönte az őket ért üdvözlést. Elismerését fejezte ki az Aradi Kereskedők Köre iránt, amely a modern irányokhoz alkalmazkodva, azok szolgálatába szegődik. A tanfolyamnak nagy jelentőségét méltatta, s kívánta, hogy annak maguk a hallgatók, de a kereskedelem is hasznát lássa.

Kovács Vince városi iskolafelügyelő első sorban *Varjassy Lajos* polgármestert, mint iskolaszéki elnököt mentette ki, aki nagymérvű más irányú elfoglaltsága miatt nem jelenhetett

meg. Azután meleg szavakkal adózott a tanfolyam hivatásának, amely munkára neveli a nőket, a munka pedig nem alacsonyítja le, hanem magasabb erkölcsi magaslatra helyezi a nőt. Aradváros iskolaszéke kész örömmel támogatja a tanfolyamot, azáltal, hogy helyiséget engedett át a céljaira, mert meggyőződése, hogy ezzel az Aradi Kereskedők Köre hasznos, életrevaló missziót vállalt magára.

Hegyi Albert, az Aradi Kereskedők Köre alelnöke zárószavában megköszönte a vendégeknek és a szülőknök kitüntető érdeklődését, s a megnyitó ünnepet berekesztette.

A női kereskedelmi tanfolyam első előadása *kedden* délután három órakor, a *Weitzer János*-utcai leányiskolában lesz.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *János vitéz*, operette. Este: Csókon szerzett vőlegény, vígjáték. (Bérlés A.)
Hétfő: A milliárdos kisasszony, operette. (Bérlés B.)
Kedd: *Fátum*, színmű. Bemutató előadás. (Bérlés C.)
Szerda: *Fátum*, színmű. (Bérlés A.)
Csütörtök: *Troubadour*, opera. Fodor Aranka vendégfőléptével. (Bérlés B.)
Péntek: *Carmen*, opera. Fodor Aranka vendégfőléptével. (Bérlés C.)
Szombat: *A soga*n, operette. (Bérlés A.)
Vasárnap: Délután: *Koldusdiák*, operette. Este: *A dolovai nábob leánya*, színmű. Paulay Erzsike vendégfőléptével. (Bérlés B.)

Színházi botrány

október 10-ike miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Az október tizediki általános sztrájk végső akkordja a temesvári színházban folyt le. Némelyek, úgy látszik, nem tudtak belenyugodni abba, hogy a csütörtöki nap rendezés nélkül folyt le és saját kedvtelésükre egy végtelenül izléstelen tüntetést rendeztek a temesvári színházban. Ha az előadás megkezdése előtt énekeltek volna a Marseillet, kétségtelen, hogy azt a közönség megtapsolta volna. Amde valami történt. Megvárták, míg felmegy a függöny és mikor már a darab megkezdődött akkor gyujtottak rá a Marseillesre.

A tüntetés úgy látszik elő volt készítve, mert a tüntetők jó előre lefoglalták a karzatot és a diákhely egy részét. Amikor aztán a függöny fellobbant rázendítettek a Marseillesre. A közönség egy ideig békén tűrte az előadást zavaró éneket. Az első versszak után egy hang elkialtotta:

— Éljen az általános választói jog.

Erre aztán viharos abcugolás következett, ami a közönség elkeseredésének volt a kifejezése. Az éneklés ezután folyt tovább, miközben a földszint közönsége erősen pissegett. *Zátony Kálmán*, aki Száki János festőt játszotta, egyedül volt a színpadon. Minden igyekezete, hogy szerepébe belekezdessen, kárbaveszett. Zátony annyira felháborodott ezen, hogy izgatottan rohant a sugólyuk elé és a haragtól elpirulva kiáltotta a karzat felé:

— *Aljas csőselék az, amely így viselkedik.*

Ilyet csak aljas sőpredék csinál.

Tomboló zaj következett erre. A földszint tapsolt, a karzat abcugolt. Izgatott volt a hangulat nagyon és épen a kellő pillanatban eresztették le a függönyt. A fűlsiketítő zsvajban megjelent a függöny előtt *Krecsányi Ignác* igazgató, aki így szölt:

Tisztelettel kérem a közönséget, sziveskedjék nyugodtan meghallgatni az előadást.

Ennek a néhány higgadt, megnyugtató szónak megvolt a hatása. A tüntetők megjelenezték *Krecsányit* és az előadás megkezdődhetett. A katonazenekar még a tüntetés elején *Januschek* főhadnagy inspekciós tiszt parancsára elhagyta a színházat.

* **Fátum.** Az eredeti magyar drámák közül az utóbbi évek termeléséből messze kimagasló *Zsiross* István darabja, a *Fátum*. A szerző, aki tudvalevően aktív katonatiszt, tüzérfőhadnagy, a katonai életből merítette tárgyát s biztos, erős kézzel építi föl drámáját, a polgári és a katonai morál összeütközését. A Nemzeti Színházban állandó érdeklődés mellett adják Zsiross színművét, amelynek a premiérje az aradi Nemzeti Színházban kedden lesz. A drámai személynét legjobbjai vannak foglalkoztatva az előadáson és így remélhető, hogy a darab megérdemelt sikert fog aratni.

* **Paulay Erzsébet Aradon.** A budapesti nemzeti színház kitűnő fiatal művésznője *Paulay Erzsébet* október hó 20-án, vasárnap este *Herczeg Ferenc* A dolovai nábob című színműben Jób Vilmát játssza az aradi nemzeti színházban. A művésznő az aradi löversenyek alkalmából látogat el Aradra, ezt az alkalmat használja fel *Szendrey Mihály*, hogy a művésznőt megismertesse az aradi publikummal.

* **Opera-esték Fodorné Arankával.** Eseményekben gazdag műsora van a jövő hétnek. Két opera is színre kerül, csütörtökön a *Trubadour*-t, pénteken pedig Bizet halhatatlan dalművét, a *Carmen*-t adják. Mindkét estén *Fodorné Aranka*, a budapesti Operaház művésznője vendégszerepel, akit különben állandó vendégül szerződött *Szendrey* igazgatóhoz. Az aradi közönség már ismeri Fodorné kiváló művészetét, amelylyel a múlt szezonban őszinte elismerést és sikert aratott, ugyancsak a *Carmen* címszerepében. Mind a két opera est bérletben megy.

* **Kócián aradi hangversenye.** A városunkban ma délután hangversenyző művész már megkezdte magyarországi diadalutját. Szeptember 29-én Fiumében lépett fel. Nem kritikákat irtak az ottani lapok róla, de az ő hatalmas művészetének hatása alatt született himnusokat. Az „Il Popolo” így ír: „A legelőkelőbb közönség által zsufolásig megtöltött Teatro Comunaleban lépett fel Kócián, az ismert hegedűs. Nem a mi dolgunk. Európa legmértékadóbb művészvárosai kiáltottak őt ki Paganini örökösének. Közönségünk szünni nem akaró lelkes tapsvihara csak megerősíti a róla szárnyaló hírek igazságát. Elbűvölő, bájos, majd pathetikus, meg szédültes játékát őt a hegedű igaz királyává avatják. Méltó társa volt Veszelszky zongoravirtouz s őt is zajos tetszésnyilvánításokkal halmozta el a közönség. Estélyük minden kétséget kizárólag az idei szezon legnagyobb művészi eseménye volt.” Az aradi hangverseny anyagi sikerét biztosítja az eddigi előjegyzések. Kilátás van rá, hogy a „Fehér Kereszt” nagyterme az alkalomra szűnőig megtelik. Jegyek a hangversenyre Kerpel Izsó könyvkereskedőnél, vagy hangverseny előtt a pénztárnál lesznek kaphatók. Helyárak: 6, 4, 3 és 2 korona. Diákjegy 1 korona 20 fill.

* **A dunántúli közművelődési egyesület és a Balaton.** A dunántúli közművelődési egyesület amely évekként eladott már egy könyvet a Balaton kultusz fejlesztésére, mint erre leghivatottabb tényező, meleg hangú elismerő levelet küldött a napokban a Kaposváron megjelent s ma már ország szerte előnyösen ismert „Balaton” c. mű kiadóinak, *Kardos* Ignácnak és *Simalya* V. Ferencnek. Es ezen ismerő sorokkal kapcsolatosan nagyobb számban megrendelte a kitűnő könyvet összes könyvtári részére. A kiváló mű. mely a magyar sajtó osztatlan elismerésével találkozott, diszere válna bármelyik könyvtárnak is, sőt tekintve annak hazafias célját, nem volna szabad egyetlen könyvtárból sem hiányoznia e 180 képpel tarkított diszkötéses könyvnek. Különösen az iskolák könyvtárai ajánljuk figyelmebe e mű megszerzését, mert ennél szebb iránylyal írott könyv még nem ismertette a Balatont, hazánkban ezen örökké hullámzó szép tengerét. Megrendelhető 3 koronáért lapunk kiadóhivatala útján, vagy pedig a „Balaton” kiadóhivatalában Kaposváron.

* **Vasárnapi előadások.** Kacsóh Pongrác országoshírű daljátéka, a *János Vitéz* kerül színre vasárnap délután, a címszerepben Kállai Jolánnal. Este a *Csókon szerzett völegény* című énekes vígjátékot adják: a fő női szerepet *Rontai Boriska* játssza és résztvesznek még az előadásban *Wlassák Vilma*, *Szilágyi Berta*, *Zalai Margit*, *Várnay*, *Horti*, *Szatmári*, *Faludi*, *Delli*, *Leóvy*.

Az orvosok várjanak!

Válasz az ultimátumra.

Türelem, türelem!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Az aradi orvosszövetség ultimátumára a munkásbiztosító pénztár megadta a választ. Ez a válasz előrelátható volt. A pénztár türelmet kér, türelmet addig, míg végre megalakul. És ez a kérése a pénztárnak jogos és méltányos, annál is inkább, mert a megalakulás már a közel jövőben megtörténik. Egy hét múlva lesz a munkásbiztosító pénztár közgyűlése, melyen megválasztják az igazgatóságot. A választandó igazgatóságon megmulik azután, hogy miképpen oldja a szabad orvosválasztás kérdését, mely viszont az orvosok jogos és méltányos követelése.

A munkásbiztosító pénztár nevében *Czukur* László elnök ma a következő átiratot intézte *Parecz* Gyula dr. orvoshoz, az aradi orvosszövetség elnökéhez:

Folyó hó 7-én kelt, az Arad kerületi orvosszövetség nevében hozzám intézett becses átiratát mellékletével együtt megkapván, van szerencsém arra a következőkben válaszolni:

Amint bizonyára tudni méltóztatik, a munkásbiztosító pénztár jelenleg átalakulási stádiumában van, igazgatósága nincs s így csak az elnökség vezetésére van bízva. Az elnökség nincs azon kellemes helyzetben, hogy joga volna oly fontos kérdésben, mint a „betegek kezelési módzata” önállóan határozni; miután pedig az orvosszövetség átirata akként szól, hogy az eddigi fiksz rendszerrel szemben — csak szabad orvosválasztási alapon kíván a pénztárral tárgyalni — a beküldött tervezetet bírálat tárgyává sem tehetjük.

B. átiratuknak egyik mellékletében vettük a munkásbiztosító pénztár nyolc orvosának levelét, melyben elfoglalt állásukról folyó év október hó 31-re, azon esetben, ha a t. orvosszövetség előterjesztését el nem fogadják, lemondanak és működésüket november 1-től a pénztárnál megszüntetik. Amint a tegnapi összehívott pénztárorvosi gyűlésen már szerencsénk volt kifejezni, ezennel jelen válaszukkal is kijelentjük, hogy a fent idézett levél tartalmát a pénztár részéről tulajdonul nem vesszük. Indokaink a következők:

(Itt megjegyzi az átirat, hogy a pénztár két orvosát olyan szerződés köti, mely meghatározza a fölmondási időt, az ő lemondásukat tehát már ez okból sem veheti tudomásul.)

A többi orvos urakat illetőleg pedig azon jogszokás alkalmazandó, mely szerint az orvos urak évi fizetést kapván, szolgálatot a pénztárnál a megkezdett év végéig teljesíteni kötelesek, mivel jogállamban élünk, hol nemcsak jogok élvezendők, de köteleességek is teljesítendőek. Hivatkozhatnánk több precedensre, mely alkalommal pénztárakat köteleztek az évközben elbocsátott orvos egész honoráriumának kifizetésére, sőt a t. orvosszövetségnek az aradi keresk. ifjak betegsegélyző pénztáránál alkalmazott két orvos tagja szintén teljes évi fizetést igényeltek, a vonatkozott pénztár megszűnésekor.

Mindezeknél fogva arra kérjük a t. orvosszövetséget, hogy a pénztár orvosai lemondása illetve fölmondása tárgyában pénztárunk jogos felfogását magáévá téve, időt adni méltóztassék a már folyó hóban megalakulandó igazgatósá-

gunknak ezen nagy horderejű kérdés tanulmányozására, mivel az igazgatóság csak e hó vége felé fog ülésezhetni s így október 31-ig az előterjesztett kérdésben határozatot sem hozhatna. Meg vagyunk arról győződve, hogy a t. orvosszövetség igazgatóságunkkal értekezve, módot fogunk arra találni, hogy a felvetett kérdés mindnyájunk meglegedésére elintéztet nyerjen.

Lehetséges, hogy e válasz alapján az orvosszövetség bevárja az igazgatóság megalakulását és ha az ezzel folytatandó tárgyalások sem vezetnének eredményre, nyúl a végső eszközhöz és igazságának erejével és tudatában kikényszeríti jogos követelésének teljesítését.

A Brunhuber testvérek.

A járásbiróság és a szerelem.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Nagy port vert fel annak idején az a szerelmi regény, amelyben egy jómódu aradi család sarja, Brunhuber Gyula játszott a hős nagyon is passzív szerepét. Brunhuber Gyulát ugyanis egy szerelmi ügyből kifolyólag elmeorvosintézetbe internáltatta a családja, amely nem tudott megbékülni azzal a gondolattal, hogy a fiatal ember nőül vegye ideálját, akihez már régebben benső viszony fűzte Brunhuber Gyulát.

A fiatal ember nem sokáig maradt az elmeorvosintézetben. Hazatért és folytatta a megkezdett viszonyt, noha józanul gondolkodó családtaggal mindent elkövetek, hogy elkülönítsék szerelmesétől. A legszorgosabb felügyelet alatt tartották a lángoló szívű ifjút, aki azonban elég ügyes volt ahhoz, hogy egy szép napon családja tudta nélkül eltűnjön Aradról. Nem ment egyedül: vele együtt eltűnt a leány is.

A szerelmesek Szeged felé vették útjukat. Miker azonban a szegedi állomáson leszállottak a vonatról, egy polgári ruhába öltözött rendőr fogadta őket s miután személyazonosságukat megállapította, mindkettőjüket letartóztatta. A szegedi rendőr. éghoz ugyanis távirat érkezett a leány anyjának aláírásával s ebben a táviratban az anya arra kérte a rendőrséget, hogy leányát és szöktetőjét szállítsák vissza Aradra.

Ez meg is történt. Miker azonban a szerelmesek kellő fedezet alatt megérkeztek Aradra, a leány anyja kijelentette, hogy ő a szóbanforgó táviratot nem adta fel s így az nem eredhet máshonnan, mint Brunhuber Gyula családjától. A megindított nyomozás ki is derítette, hogy a táviratot a fiatal ember öccse, Brunhuber Ferenc adta fel, hogy ily módon megakadályozza fivére szökését és azt, hogy a leányt idegenben nőül vehesse.

A szerelmes szívű leány nem hagyta annyiban a dolgot, hanem feljelentést tett Brunhuber Ferenc ellen *személyes szabadság megsértése* címén.

Most tárgyalta ezt a régóta huzódó pört az aradi járásbiróság. A tárgyalás *Bozóky* Mátyás albiró előtt folyt le, a közvédat *Moróczy* Dénes ügyészi megbízott képviselte. A járásbiróság bűnösnek találta Brunhuber Ferencet a terhéről cselekmény elkövetésében, de tekintettel a sok enyhítő körülményre, csupán négy napi fogsázbüntetésre, átváltoztatható *negyven korona pénzbüntetésre* ítélte el. A vádlott megnyugodott az ítéletben, a panaszos azonban felebezést jelentett be.

Sikkasztás

a Maros evezős-egyesületnél.

A bűnös öngyilkos lett.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Az aradi Maros evezős egyesület szolgája, Bauer János ma öngyilkosságot követett el. Tettének oka az volt, hogy az egyesület reá bízott pénzét *elsikkasztotta*. Bauer az öngyilkosságot a reggeli órákban követte el, Demeter-utca 104. szám alatti lakásán. Hat lövetű revolverével f-jbe lőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosságot Bauer felesége vette észre, aki jelentést tett a rendőrségen, mire *Moldován* Odön rendőrhadnagy és *Hecht* Arnold dr. kerületi orvos kimentek a helyszínére. Hecht dr. megvizsgálván az öngyilkos holttestét, megállapította, hogy a golyó rögtön halált okozott. A szolgálta öngyilkosságáról azonnal értesítették a Maros evezős egyesület vezetőségét is, ahol nyomban sejtették, hogy mi lehet az öngyilkosság oka.

Bauer, aki hosszaob idő óta állott az evezős-egyesület szolgálatában, pénzt is kezelt, amelylyel időnkint el kellett számolnia. Szorgalmas, megbízható embernek ismerték és így kaució nélkül is rábízták a csolnakpénzek kezelését. Eddig mindenkor pontosan el is számolt a reá bízott pénzzel, ami csak megerősítette a bizalmat irányában. Ugy látszik az a bizalom, amelyet belé helyeztek, indította arra, hogy a pénzt saját céljaira fordítsa. Nem állott ellenőrzés alatt és így annál könnyebben követhette el a sikkasztást, valószínűleg azzal az elhatározással, hogy még idejekorán visszatéríti az összeget úgy, hogy bűnös manipulációja nem fog kiderülni.

De a pénz visszatérítésére irányult szándék úgy látszik nem sikerült és ez indította az öngyilkosságra. Ma kellett volna elszámolnia, de ezt az aktust nem várta be, hanem golyózt röpített az agyába.

Bauer öngyilkossága valószínűleg *egy másik esetre is világosságot fog deríteni*. Néhány héttel ezelőtt ugyanis a Maros evezős egyesület csolnakházába betörték és több értékes ruhaneműt vittek el. A betörést, mint magirtuk, Bauer jelentette be a rendőrségnek, amely széles körű nyomozást indított, de eredménytelenül, mert a tetteseket nem tudta kézre keríteni. Bauerre, akit becsületes embernek ismertek, senki sem gyanakodott, öngyilkossága azonban tápot adott annak a gyanúnak, hogy a betörést *maga Bauer követte el* egy társa segítségével és épen ezért jelentette be személyesen az esetet, hogy elterelje magáról a gyanút. Ez akkor sikerült is, most már azonban nagyon valószínű, hogy a csolnakházi betörést nem idegenek, hanem az öngyilkossá lett szolgálta követte el.

Az öngyilkos több levelet hagyott hátra, amelyekben elmondja tettének okát és bocsánatot kér gazdájától, valamint feleségétől. Az öngyilkos szolgát kiszállították az alsó temető halottas házába, ahonnan holnap temetik.

SPORT.

+ Az aradi lóversenyek. Az aradi versenyegylet lezárta az október 19. és 20-iki lóversenyek nevezéseit. A nevezések szép eredménytel zárultak. Az első napon, a félvérek gátversenyére 6, a sofronyai díjra 10, a családi díjra 9, az eladó versenyre 5, a hadseregi gátversenyre 14, a mácsai díjra 10 lovat neveztek; a vasárnapi kurticsi díjra 12, a hadseregi akadályversenyre 13, az eladóversenyre 6, a símándi nagy akadályversenyre 17 lovat neveztek.

+ Agárverseny. A csanádmezei agárászegylet e hó 19-én, november 5-én és 6-án tartja versenyeit, amelyek az egyes versenyszámok után ítélve, bizonyára fényes sikerűek lesznek. Október 19-én a kölyök agárverseny, november 5-én az Elegy agárverseny, november 6-án pedig a Thuránszky díj kerül döntésre. A versenyekre már eddig is sok nevezés érkezett be és a versenyek sikere biztosítva van.

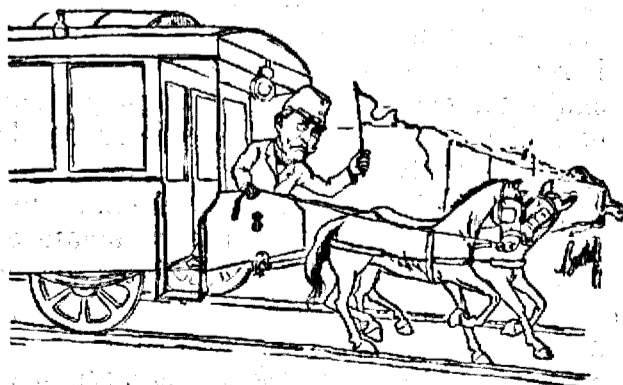
A pihenő csütörtök.

Földerült szeliden a régen várt hajnal,
Sok aggodalommal, rettegéssel, bajjal:
Ah, hogy fog festeni a vörös csütörtök,
Min az általános sztrájkjal üznek flörtöt.
Műhelyekben félre dobják a szerszámot.
Néhányak elkezdi, a többi utánok,
Nem dolgoznak itten, nem dolgoznak ottan.
Oly csöndes a város, mint ahol halott van.
Mind a ki csak él és mind a ki csak ébren,
Sztrájkol a szavazó jognak érdekében.
Hiszen ez mind szép, szép... erre nincs is kétely...
De mi lesz e napon majd — a közönséggel?...

Hanem az ilyentől csak oly helyen félnek,
Hol az ötleteknek nagy szűkiben élnek;
De van-e ki ezért itt kétségbe esnek,
Talpra áll Aradon a leleményesség.

Látni már az utcák, a terek sarkáru.
Peracet *Kristyóry* lovag János árul:
Sztrájk miatt nem bura van oka, öröme,
Sajátkezü sefttel jobban fogy a zsömlye.

Lóvasut-lovakba csak nem bujt az ördög?
Megfrissíté lábuk a vörös csütörtök?
Dehogy, a szekeret — ez a titok nyitja —
Maga a *direktor* hajtja, igazítja.

Mégha a világnak lenne is a vége,
A villam-ivlámpa még akkor is égne.
E nap — ha nem látnám, alig is hinném el,
Fényes Dezsó tömi a lámpákat szénnel.

Ámde a konkurrens szint' nem marad vesztég,
Fő-pót-lámpagyujtót sebtén kineveztek.
Végzi a sztrájkolók dolgát ügyes módon:
Doktor *Vajda* Pista, hogyha nem csalódom.

S nagyobb meglepetés köszöntött bennünket.
Még az utcaseprő, az is munkaszünetel.
Nyakig fürödhetünk a porban, szemében...
Hanem ily időben a város se télen.
A ki a városért mi dolgot se restel,
Söpri az aszfaltot, né — a polgármester.
Vastagon kavarja a sötét porfelhőt,
Akár ezt tanu'ta volna, a mig felnőtt.
Varjassy Lajos ur, — polgároknak nagyja.
Ezt a mesterséget most már el ne hagyja.
Tálalhat rá teret, ha egy kissé néz szét
Söpörje, söpörje a város szeméjét:

Az üldöző lelkek.

Négyszeres gyilkos, vagy örült?

Az aradi rendőrség fogása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Rendkívül rejtélyes és izgató bűnügyi nyomozás foglalkoztatja most az aradi rendőrséget. Egy *angyalok* (Engelsbrunn,) asszony körül forog a különös eset amely lehet egy örült agyvelő fantáziájának szülöttje, de lehet valóság is.

Az érdekes ügyről a következőket jelenthetjük:

A Nagyváradi ut 10 ik számú házában lakó a mai nap folyamán feljelentést tett az aradi rendőrségnél, hogy a házában, egyik ismerősének vendégeként tartózkodik Schmidt Mihályné angyalkuti asszony, aki igen különösen viselkedik s azt állítja, hogy *meggyilkolta a férjét*. A feljelentés folytán, miután abban a lakók azt a nézetüket fejezték ki, hogy Schmidt né nem épelméjű, Hecht Arnold dr. kerületi orvos egy rendőr kíséretében kiment a Nagyváradi-utra.

Schmidt Mihályné az orvos kérdéseire a következő történetet mondotta el:

— Nincsen abban semmi csodálatos, hogy izgatott vagyok. Négy lélek üldöz állandóan. Mind a négyet én küldtem át a túlvilágra. Elsősorban a férjem lelke az, amely folyton üldöz és szemrehányásaival az örületbe kerget. A férjemet, Schmidt Mihályt megmérgeztem. Légykövet (arzenikumot) kevertem a borába. Azonkívül még három gyermek halála terhelt a lelkemet. Nem az én gyermekeim voltak. Három angyalkuti asszony jött hozzám, hogy nem akarják a világra hozni a gyermekeiket és én segitettem nekik, hogy a gyermekek halva szülessenek meg.

Schmidt Mihályné meg is nevezte a három asszonyt és elmondta, hogy a kis holttestek az ő udvarán vannak elásva egy fa tövében. A három megnevezett asszony közül az egyiket — folytatta Schmidt né az elbeszélést — az ő házatáján nemrégiben megölték. Két legény támadt rá és leszúrták. Az asszony egyik cipőjét a gyilkosság után megtalálták a Schmidt né padlásán és a gyanu rá irányult. Azt mondták, hogy neki is része van a véres tettekben.

— Pedig nem igaz, — mondta tovább Schmidt né. Még én figyelmeztettem az asszonyt, hogy ne járjon az én házam táján, mert meg fogják ölni. Most ennek az asszonynak a lelke is engem üldöz és kinez. Nem tudom, mitévő tegyek...

Az asszony borzalmas előadásából föltétlenül megállapítható, hogy Schmidt Mihályné elmezavart. Nem lehetetlen azonban, sőt határozottan valószínű, hogy az elmondottakban sok igazság van s hogy Schmidt né a lelkiismeret furdalása kergette az örületbe.

Hecht Arnold dr. beszállította az örült nőt a rendőrségre, ahonnan a városi szegényházba vitték Schmidt né. A rendőrség a kezében levő pozitív adatok nyomán megindította a nyomozást és megkereste az illetékes csendőrsöt az iránt, hogy vajjon a szóban forgó asszonyt tényleg meggyilkolták-e, hogy a megnevezett három asszonyt ismerik-e Angyalokon s hogy a Schmidt né udvarán levő fa tövében niacs-e három gyermekhulla elásva.

Nem lehetetlen, hogy ebből az ügyből még egy szenzációs bűnügyi regény szövődik. Schmidt Mihályné azonban akkor is kikerült a törvény sujtó kezét: mint elmebeteg, legközelebb elszállítják valamelyik állami elme-gyógyintézetbe.

Az új ülészak.

Máris vakációznak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítője. —

Arad, október 12

A mai nappal megkezdődött a koalíciós éra parlamenti működésének második ülészaka. A pártok, a képviselőház már elvégezték a szükséges változásokat és ezzel a dolog személyes része el van intézve. Sokkal fontosabb természetesen, hogy mi minden újat hoz ez az új ülészak a politika világának.

A jelek arra vallanak, hogy a parlamentnek minden erejét össze kell szednie, ha meg akar felelni mind annak a feladatnak, a mi most reá vár. Kezdődik a kampány két nevezetes, gazdasági jelentőségű munkával. Rövid idő múlva előterjeszti a kormány a kiegyezési és a jövő évi költségvetési javaslatot.

Ami az egyéb, a később következő javaslatokat illeti, ha ezekről akarunk tájékozódni, nem lehet figyelmen kívül hagyni Andrassy Gyula belügyminiszternek elszórvá és ellenőrizhetetlenül tett, de annál érdekesebb nyilatkozatait.

Az érdeklődés középpontjában ma a választói reform áll. Erről annyit mondott Andrassy, hogy megvalósítása előrehaladottabb stádiumban van, semmint gondolni lehet: e és hogy késedelem nélkül fog a reform a Ház elé kerülni.

Az alkotmánygaranciákról már érdemben is nyilatkozott a belügyminiszter. Meg van állapítva, hogy a közigazgatási bíróság hatáskörének kiszélesítéséről van szó, még pedig a legmodernebb elvek szerint, úgy, hogy minden konfliktus a tiszta jog álláspontja szerint intéztetik el.

Ha e nagy problémákhoz hozzá veszszük az időközben felmerülő és a már előkészített javaslatokat, nyilvánvaló, hogy terjedeleme is hatalmas munka áll az új ülészak előtt. Fontosságban még nagyobb a munka.

Az elkövetkező időben valóban szükség lesz minden erőnek összeszedésére.

Képviselői körökben ma általános meglepetést keltett, hogy a képviselőház hétfőn és kedden nem tart ülést és hogy csak szerdán ül ismét össze. Azt mondják, ez azért történik, mert a pártok két bizottságba még nem jelöltek és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter azt óhajtott, hogy ezt a két bizottságot szerdán válassza meg a képviselőház. De ebbe Justh Gyula a házszabályokra való hivatkozással nem akart belemenni, mire Wekerle Sándor közbenjárására elhatározták, hogy a képviselőház hétfőn és kedden ne tartson ülést. Beszéltek arról is, hogy a szünetnek az az oka, hogy Wekerle és Sztérynyi Bécsbe mennek a külügyminiszterrel megindított közjogi tárgyalások folytatására. Egy harmadik verzió szerint a Ház hétfőn és kedden azért nem tart ülést, mert ő felsége állapotáról aggasztó hírek érkeztek.

Megszöktetett anyós.

Aradról a Lipótmezőre.

Szökés a tébolydából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Aradi szereplői vannak annak a titokzatos szöktetési esetnek, amely a budapesti Lipótmezői tébolydában történt. Téglássy Gábor ezredorvos özvegyét, aki helvennegyéves és tíz éve elmebajos néhány nap előtt kiszöktették a tébolydából. A szöktetést veje és egykori gyámja Brunner Károly aradi kereskedő vitte véghez, akit nemrégiben különféle okok miatt megfosztottak gyámi hivatalától és utasították, hogy az özvegy 150 000 koronát kitévő vagyonát szolgáltatassa ki az új gyámnak. Brunner megjelent a tébolydában, megszöktette és elrejtette anyósát és most senkinek sem hajlandó elárulni, hogy az özvegy hol van.

Özv. Téglássy Gáborné 64 éves korában örült meg és tíz év előtt került a Lipótmezői tébolydába. 150 000 koronát kitévő vagyonának gondnokává leányának férjét, Brunner Károly aradi kereskedőt neveztek ki. A vérbeli rekonok azonban nem jó szemmel nézték ezt és amikor Aradon Brunner felesége meghalt, kivitték, hogy a gyámhatóság elmozdította a gondnokot. Az árvaszék Brunner helyébe Lakatos Gyula nagyváradi lakost nevezte ki az özvegy gondnokává, aki jogi képviselője kíséretében megjelent Aradon, hogy átvegye a gondnokolt vagyonát. Akkor azonban meglepő felfedezésre jutottak. A 150.000 koronányi vagyonnak csupán felét találták meg és a vagyonteltár is hiányzott. Lakatos jegyzőkönyvet vételelt fel a hiányról, bejelentette az esetet. Varjassy Lajos polgármesternek és ügyvédje útján büntető feljelentést tett az aradi ügyészségnél Brunner ellen.

Néhány nap előtt Brunner Aradról felment Budapestre és a rendőrségnél Amerikába szóló utlevelet próbált megszerezni. Ugyanekkor az új gondnok jogi képviselője a következő névtelen levelet kapta:

Nagyságos Uram!

Tudja e ön, hogy Brunner Károly az elmozdított aradi gyám, pár nap óta Budapesten időzik abból a célból, hogy Amerikába szóló utlevelet szerezzen és hogy kiszöktesse anyósát, a 74 éves Téglássy né a tébolydából, hogy valahol elrejtse és végrendeletet írasson vele alá, amelyben őt nevezi meg örökösévé. Jó lesz, ha Nagyságod résen lesz. Brunner nem tudott belenyugodni abba, hogy kiűsse a vagyontól. Ő ugyanis egy óriási pech áldozata. Ha véletlenül nem felesége, hanem anyósa hal meg, úgy most minden az övé lenne.

Egy jóbarát.

Halász Lajos a levél vétele után értesítette a Lipótmezői tébolyda igazgatóságát, hogy Brunner elmozdították a gondnoki állásától és így az özvegyhez semmi köze, miért is óvják tőle özvegy Téglássy né.

Am dacára ezen figyelmeztetésnek Brunner mégis sikeresen keresztülvitte szöktetési tervét.

A napokban késő este zárt kocsin megjelent a Lipótmezői tébolyda előtt, jelentkezett a gondnoknál, aki úgy ismerte mint özvegy Téglássy né gondnokát. Fogalma sem volt arról, hogy időközben elmozdították állásától.

Brunner izgatottan jelentette ki a gondnoknak, hogy Téglássy né családja az özvegy kiszabadítását óhajtja, kinn vannak valamennyien

és várják, mert nem akarják, hogy tébolydában haljon meg.

A gondnok, aki előtt nem volt gyanus a dolog, átadta az övegyet Brunnernek. Hogy hová vitte ez az agg urinót azt senki sem tudja. Egyébként kijelentette, hogy senki kérdőre nem vonhatja, azt teszi anyósával amit akar.

Halász Lajos ma kijelentette egy ujságíró előtt, hogy Brunner ellen a szöktetés miatt bűnvádi feljelentést tesz.

Asztalos Emil Aradon.

Az Asztalos Sándor társaság estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Az aradi Asztalos Sándor társaság ma este meleg szeretettel köszöntötte vendégszerető körében Arad hősnének, Asztalos Sándornak idegenbe szakadt egyetlen fiát, Asztalos Emilt. A társaság vendége tiszteletére ma este diszközgyűlést és ezzel kapcsolatban társasvacsorát rendezett. Az ünnepegről, melyen sok érdekes kijelentés hangzott el, következő tudósításunk számol be:

Sófalvi György, az Asztalos Sándor társaság elnöke melegen üdvözölte Asztalos Emilt és a társaság többi vendégeit, a testvértársaságok képviselőit. Az üdvözlést Mandl Vilmos tolmácsolta németül az ünnepelelnek.

Ezután Va. jassy Árpád kir. tanfelügyelő emelkedett szólistára és lelkes szavakkal méltatta Arad hősnének emlékét. Németül folytatott és befejezett szép beszédje végén hármas indítványt tett, melyet a diszközgyűlés egyhangú helyeslése emelt határozattá. Az indítvány szerint az Asztalos Sándor társaság felkéri Asztalos Emilt, hogy ha elkészült Arad hősnének szobra, jöjjön el a szoborleplezésre a hősi erények örököse; felkéri továbbá arra, hogy költözködjék Aradra és tudását és tehetségét itt érvényesítse; végül pedig felkéri arra, hogy miután ő a hősnének egyetlen ivadéka, hogy az Asztalos család ki ne haljon, *nősiüljön meg*.

Asztalos Emil hálás szavakban mondott köszönetet a szíves fogadtatásért és üdvözlésért. Elkövet minden lehető, hogy a megtisztelő kéréseket teljesítse. A német szavakat Sófalvi György elnök tolmácsolta, egyben jelentette, hogy Meistrovics János, ha Asztalos Emil Aradon telepszik meg, minden évben egy *hizott disznót és egy hordó bort* küld neki ajándékba. A kedves ígért általános élénk derültséget és tetszést keltett.

Ezután Leitner Ernő dr., a Rákóczi Társaság elnöke köszöntötte őt, meleg szavakkal Asztalos Emilt a Rákóczi Társaság nevében. Majd Varjassy Lajos polgármester élénk helyeslés mellett jelentette ki, hogy amennyiben Asztalos Aradon akar letelepedni, mindnyájunknak támogatnunk kell őt terve kivételében. Remélhetőleg már a jövő tavasszal lesz mód rá, hogy Asztalos Emil megélhetését Aradon biztosítsuk.

A Kossuth asztaltársaság nevében Schwarz Zsigmond titkár üdvözölte Asztalos Emilt, majd meleg szavakkal emlékezett meg az Asztalos kultusz uttörőjéről, Plesch Hermanról.

Végül Varjassy Lajos polgármester, a társaság védnöke, indítványára a gyűlés köszönetet szavazott Sófalvi György elnöknek a gyűlés rendezéséért.

Jelen voltak Sófalvi György elnökle alatt: Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Varjassy Lajos polgármester, Leitner Ernő dr., Asztalos Emil, Ravasz Imre, Szalay Arnold dr., Vajda János, Cs. Endes Dániel, Mandl Vilmos dr., Meistrovics János, Fejér Gyula, Sebessy Ferenc, Bedő Árpád dr., Lewiczky Tibor, Magyar Ferenc, Frint Lajos, Plesch Herman, Schwartz Zsigmond, Jeney Béla, Jakabffy István, Sperber Frigyes, Krause Brunó, Grallert Rezső, Georgiádes József, Szarka László titkár, Pogány György, D. Szabó Mihály, Sárkány Antal, Schäffer József, Kalmar Árpád és neje, Vidor Sándor, Weinberger Ferenc, Albert Andor, Heds Márton, Bene Gyula, Keppich Jakab dr., Aradi Márton, Barta István és neje, stb.

Az első autobus-jegyek.

Békéscsabáig: 10 fillér.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12

Arad nevezetessége, az autobus, a tegnapi közgyűléstől kapott engedelem alapján már ma reggel megtette útját Csabára. Az autobus reggel kilenc óráker indult el a Hungária kávéháztól a csabai kiküldöttekkel, akikhez Aradról is sokan csatlakoztak, közöttük Fábry Sándor dr. az Acsev vezérigazgatója. Az autobus Csaba és Szarvas között próbautat tett, a délután folyamán rebogott vissza Aradra. A város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy az autobus-közlekedés megindulása után az autobusok utasait a netán bekövetkező balesetek ellen biztosítja. A város ecélből szerződést kötött egy biztosító társulattal, amely köteles lesz az autobuszon eseeleg bekövetkező balesetek folytán kárcsultaknak a bíróság megítélendő kártérítési összegüket megfizetni.

Ez a szerződés a mai ut alkalmával lépett először életbe. A Békéscsabára utazók valamennyien jegyet váltottak az autobuszra, még pedig 10 filléres jegyet, ami Békéscsabáig igazán nem nevezhető magas viteldijnak. A jegyváltás ugyanis azért volt szükséges, mivel az automobil útja különben nem tekinthető rendes menetnek, hanem csak luxus kirándulásnak. Már pedig a biztosító-társaság csak a rendes menetek alkalmával történő balesetekért ad kártérítést.

Az első autobus-jegyek szövege a következő:

Az, hogy a jegyek ára a szegény alapnak jut: mutatja, hogy a 10 fillérek még nem számítódnak az autobus közlekedés rendes bevételéhez. A békéscsabai utasok csendes derűtség közben szurták le tehát a jegy árát: az első pénzt, amit az autobus a városnak hozott.

Összeütközött vonatok.

Vasuti karambol Kereken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Az Acsev. Kerek állomásán ma délután egy motoros nekiszaladt egy teherkocsinak. Az összeütközésnek szerencsére nem voltak komolyabb következményei, sem a motoros, sem a tehervonat nem siklott ki, emberéletben nem esett kár. Az összeütközésről a következő tudósításunk számol be részletesen:

Az Aradról délután Borosjenőre induló motorosnak Kereken kellett kereszteznie a 179. számú Aradra tartó tehervonat útját. Mindkét vonat rendben és pontosan beérkezett Kerekre, itt azonban eddig ki nem derített okból szerencsétlenség történt. Véletlenségből vagy tévedésből a motorost valamivel hamarabb indították, úgy, hogy ez nekiszaladt a tehervonatnak és annak leghátulsó kocsiját elszakította a vonattól. A tehervonatot és a motorost azonnal megállították és a gyors és ügyes intézkedéssel elejét vették a komolyabb veszedelemnek.

Érdekes, hogy bár az összeütközés teljes erővel történt, sem a tehervonat, sem a motoros nem siklott ki. Csupán a tehervonat utolsó kocsija sérült meg erősen és a motoros ablakai törtek össze.

A tehervonat mozdonya azonnal befutott az ujszentannai állomásra, hogy onnan segítséget hozzon. A mozdonyon Diószeghy József állomásfőnök és Popovics János dr. pályaorvos azonnal Kerekre mentek, az előbbi, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye, az utóbbi pedig, hogy az esetleg megsérülteket orvosi segélyben részesítse.

Az orvosi segélyre a motoros két könnyebben megsérült utasának volt szüksége. Nevüket a késő éjjeli órákban sem sikerült megtudnunk. Az egyiknek homlokán ejtettek 2 centiméteres vágást az eltört ablaküvegek, a sebet Popovics dr. bekötözte. A másik sérült a térdét fájdtotta, de nem kellett neki orvosi segély; mindketten folytatták útjukat Borosjenőre.

A megsérült motoros helyett új motoros vitte tovább az utasokat, a megsérült kocsi pedig bement az ujszentannai állomásra, honnan holnap behozzák Aradra.

A 179. sz. tehervonat még ma este rebogott az aradi állomásra és magával hozta a megsérült teherkocsit is. A teherkocsiból azonnal kirakták az árut, melyet az összeütközés kissé megrongált.

Az összeütközés oka még ismeretlen. Kiderítésére azonnal meinditották a vizsgálatot, mely hivatva lesz megállapítani, hogy az összeütközésért kit terhel a felelősség, vajjon véletlenség, vagy tévedés volt-e annak okozója. Az összeütközésből támadt kár még nincs megállapítva.

Pénzt! Pénzt! Pénzt!

A drága ötlet.

Városi Ötletszállító R. J.

Arad, október 12.

Pénz tudvalevőleg kell, sőt nagyon kell és gyorsan kell. A pénz azonban abban is hasonlít az istenhez, hogy mostanság egyáltalában nem mutatkozik. Arad városa például nagy igyekezettel keres mostanság olyan embert, akit, műnyelven szólva, meg lehetne vágni két-három millió erejéig. Mivel azonban, amint azt említettük, pénz nincs, ötlettel kell pótolni a drága jószágot. Belátta ezt az a derék aradi polzár is, aki ma beadványt intézett a város tanácsához, azt tanácsolván, hogy a város lombardirozza a regalekötvényeit és ezen az uton szerezzze meg a milliókat. Ezért az ötletért a beadvány írója kétezer egynéhány korona tiszteletdíjat kér a várostól. Amint azt minden pénzember tudja, a fentvázolt pénzszerzési ötlet éppen olyan új, mintha valaki azt ajánlaná a városnak, hogy vegyen fel valamelyik banktól néhány milliót. Ha tehát ez az ötlet kétezer koronát ér, akkor nagy jövő vár arra a részvénytársaságra, amely Városi Ötletszállító R. T. név alatt a napokban fog megalkulni, s amely kétezerétől lejjebb minden összegű koronáért hajlandó a városnak ötleteket szállítani. Mődunkban van az alábbiakban a részvénytársaság árjegyzékéből néhány részt közölni. Ime:

Kétezer koronás ötletek:

1. Tudvalevő, hogy a város vashidat akar építeni. Ötlet: Vegyen vasat és csináljon belőle hidat.
2. Miután a város villamos telepet akar felállítani, szerződtesse kétezer macskát. Ha a macskák szórét felborzolják, villamosság fejlődik, amely ipari célokra kitűnően használható. Ilymódon megtakarítható a telep építési költsége.

3. *Ugyanez ezer koronás kiadásban!* Mindazon fiatal emberek, akiken egy-egy női pillantásra villamos áram fut keresztül, tartásuk polgári kötelességüknek ezt az áramot a város rendelkezésére bocsátjani.

4. Miután az utcák burkolása sok pénzbe kerül, ezentul az utcát közlekedési alanynak kell nevezni. A közlekedési alany nem lévén más, mint az utca burkolt kifejezése: az utcaburkolás fölöslegessé válik.

Ezer koronás ötletek.

1. Miután az utcák gázzal való világítása sok pénzbe kerül, a gáz mellőzendő. E helyett egy toronyór szerzendő be, aki a sötétség beálltától virradtig köteles hirdetni, hogy kétszer kettő: négy. Ez ugyanis éjjel nappal oly világos dolog, mint a nap s így a gázvilágítást kitűnően pótolhatná.

2. A rendőrség tudvalevőleg sok pénzt emészt. Ötlet: A rendőrség kötelékébe ezentul csakis gyomorbetegségekre vonatkozó fel, akik hatóságilag igazolják, hogy emésztési képességük minimális.

3. Miután a pótdó miatt a közterhek igen súlyosak a polgárságra nézve: a közterhek viselésére két városi hordár szerződötendő.

Ötszáz koronás, sőt még olcsóbb ötletek.

1. (Ötszáz koronás.) Miután a lovasúti közlekedés eilen leginkább a lassúság miatt van panasz, a lovak purgóval kezelendők. Ez hatni fog.

2. (Husz koronás.) Egy ötven koronás bankjegy. Ez ugyan nem ötlet, de 20 koronát minden esetre megér. — zab.

A nagybeteg király.

Tüdőgyulladás és influenza.

A veszedelmes kór.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12.

Öszinte megdöbbenéssel értesült az egész ország népe arról a riasztó hírről, hogy a király nagybeteg. Noha a kormányzat félhivatalos orgánumai ezt a hírt közönséges börzemanővernek igyekeztek feltüntetni, ma már a félhivatalosak is kénytelenek beismerni azt a szomorú tényt, hogy az agg uralkodó állapota a legkomolyabb aggodalmakra ad okot, mert a király betegségében nemcsak, hogy a remélt javulás nem állott be, de a betegség határozottan súlyosabb jelleget öltött. Azt, hogy ezek a hírek börzemanőverből erednének, elképzelni is képtelenség, mert hiszen egyrészt egy erélyes hangú cáfolat hiánya is ellene szól ennek a feltevésnek, de különben is hallatlan elvetemültség kellene ahhoz, hogy két ország népét üzleti érdekből izgalomba ejtsék s a király személyét, féltett életét piszkos üzleti kampányok eszközévé tegyék.

Félő, hogy a közeli órák a rossz híreket még rosszabbakkal fogják tetézni. A királyt egyrészt tüdőgyulladás támadta meg, másrészt influenza rombolja szervezetét, sőt olyan hírek is hallatszanak, hogy torkában rákos fekélyek is támadtak.

Távirati értesülésünk:

A tegnapi nap

Bécs, október 12. A Fremdenblatt jelenté: Schönbrunnból érkezett híreink szerint ő felsége állapotában a tegnapi nap folyamán nem állott be lényeges változás. A király tegnap délelőtt szintén megtartotta a naponként szokásos fogadtatásokat. Fogadta mindkét főhadsegédét és a kabinetiroda főnökét. Délután megjelent Montenuovo herceg második főudvarmester, hogy jelentést tegyen a felségnek. Az uralkodó a főudvarmester jelentését szó nélkül hallgatta meg. Körülbelül 5 óráig maradt a király dolgozószobájában és ekkor megebédelt. Étvágya ma is olyan volt, mint amilyen pár nap óta. 7 órakor megjelent az uralkodó lakosztályában Neusser udvari tanácsos, orvostanár Kerzl dr. udvari tanácsossal, a király házi orvosával. Mindkét orvos örvendetesen konstataulta, hogy a katarrus jelenségei a tegnapi nap folyamán nem növekedtek, bár a hurut folytán a testhőmérséklet egész napon át némileg magasabb volt. A köhögési inger alábbhagyott és az uralkodó szubjektív közérzete is javult kissé. A király rendes időben tért nyugalomra. Az uralkodó megszokott napirendje csak annyiban változott, hogy az uralkodó elejtette a reggeli sétát és lakosztályát egyáltalán nem hagyta el.

Bécs, október 12. Tegnap este ismét az a hír terjedt el, hogy a király rosszábul van, ami nyilván arra vezethető vissza, hogy estefelé a hőmérséklet emelkedett. Ez különben már előző nap is megtörtént és a bronchitisnél semmi különös dolgot nem jelent. Az éj folyamán a beteget csak ritkán zavarta a köhögés. A király a szokott időben feküdt le és csakhamar elaludt. A köhögést okozó váladék lazább. Ma reggel a király a szokott órában hagyhatta el fekhelyét. Állapotában tegnap óta nincs lényeges változás. A láz csökkent.

Bécs, október 12. A tőzsdén ma a következőket közölték a király állapotáról:

Az éj nyugodtabban telt el, a láz kisebb volt, a hurutos tünetek változatlanok. A szubjektív állapot frissebb.

Bécs, október 12. A király a mai éjszakát nyugodtabban töltötte, a köhögés és láz csökkent. A katarrális állapot változatlan. A közérzés frissebb.

Rossz hírek.

Bécs, október 12. Wekerle miniszterelnök ma délelőtt a következő távirati értesítést kapta őfelsége állapotáról: Az alkalmazott orvosok következtében őfelsége az éjszakát nyugodtabban töltötte el. Köhögés kevesebb, hőmérséklet 2 órakor 37,5, reggel 37,2. Nyálkaváladék bőseges, ami jó jel, katarrális jelenség változatlan, szív működése jó, erőállapota jó, objektív érzés jobb és frissebb.

Politikai körökben nagy aggodalomra ad okot az a Bécsből érkezett magánjelentés, amely szerint őfelsége állapota aggasztó. Az orvosok nem akarják, hogy a király lefeküdjön, hanem azt tanácsolták neki, hogy karosszékre üljön, mert remélik, hogy ilyképpen a tüdőgyulladás fokozódását elhárítják. Őfelsége ma egész nap karosszékre ült, környezetével nem beszélt, csak kezével intett. Őfelsége teljesen apatikus, ami nagyon aggasztja kör-

nyezetét. Délután egy Bécsből érkezett magánértesülés alapján, nagy riadalmat keltett Budapesten az a hír, hogy a király gégejében állítólag rákos fekélyek keletkeztek és hogy szívének működése is gyengül. A hír csakhamar elterjedt a fővárosban és leggyorsabban természetesen a tőzsdére jutott el, ahol nagy árhullámzást idézett elő.

Ugyanezen forrás szerint a spanyol királyi pár bécsi útja őfelsége állapotának veszélyes volta miatt elmarad. Ezzel szemben a bécsi császári és királyi távirati iroda az esti órákban azt a hírt közli, hogy a királynál a köhögés tartós ugyan, de állapota nem veszélyes.

Későbbi távirat jelenti: Őfelsége állapotában a mai nap nem hozta meg a remélt javulást. A kezelőorvosok a bajt stacionálisnak mondják s egyszersmind konstatalják a katarrális jelenségek növekedését és azt is, hogy a köpetkidobás nem csökkent. Ez a diagnózis természetesen nem nyújt kedvező képet őfelsége állapotáról. Az egyetlen javulás, amelyet az orvosok konstataáltak abban áll, hogy a láz csökkent, ez a körülmény azonban arra vezethető vissza, hogy a király orvosai unszolására kinint vett be, amelynek hatása nem maradt el. Este felé a király veronát is bevett. Ez csillapítószer, amely elállítja a köhögést.

Dacára annak, hogy őfelsége állapotáról kimerítő diagnózist eddig még nem bocsátottak a nyilvánosság elé, az eddig nyilvánosságra került adatok arra engednek következtetni, hogy nem egyszerű bronchitisről, hanem katarrális influenzáról van szó. Jó forrásból azt az értesítést nyertük, hogy a köpet vizsgálat megállapította, hogy a köpetben influenza bacillusok és még más mikroorganizmusok is vannak.

Őfelsége tüdeje teljesen egészséges és az orvosok minden tudásukat latba vetik, hogy a betegségnek a tüdőre való átterjedését megakadályozzák. Remélhető, hogy ez sikerülni fog és a veszedelmet, amely a király magas kora folytán imminens, továbbra is elháríthatják.

Ma reggel őfelsége állapota kedvezőbbnek mutatkozott. Frissebbnek érezte magát mint tegnap és orvosai már abban a hiszemben voltak, hogy maradandó javulás remélhető, de sajnos a délután nem tartotta meg, amit a reggel ígért. Hivatalosan is kijelentik, hogy őfelsége állapota változatlan maradt, csak a láz csökkent valamivel.

Teljesen megbízható forrásból azonban arról értesülünk, hogy a katarrus nemcsak, hogy nem csökkent, hanem növekedett. Igaz ugyan, hogy a gyulladás a bronchiálakon nem terjedt túl, de kiterjedésében mégis növekedett. A láz csökkenése a kinin által lett elérve. Őfelsége étvágya sem volt kielégítő. A köpés a nap folyamán csökkent, ami szintén a baj rosszabodásának jele. Őfelségén látható jele volt a fáradtságnak, ám ennek dacára egész nap dolgozott és fogadta a főudvarmestert, valamint a hadsegédek is.

Az orvosi jelentés.

Dacára az említett komoly jelenségeknek, az orvosok ítélete szerint aggodalomra

nincs ok. Mindenesetre a legnagyobb elővigyázatára van szükség és különösen arra kell vigyázni, hogy *ő felségét minden fardtságos munkától megkíméljék* és hogy a király az orvosok intézkedéseit kövesse.

Egy másik távirat jelenti: Midőn ma Kerzl dr. udvari tanácsos *ő felsége* előtt megjelent és megvizsgálta, konstatálhatta, hogy a kinin bevétele következtében a *láz csökkent*, azonban a bronchitis *kiterjedt*. Időközben beérkezett a köpet mikroszkopikus vizsgálatairól szóló jelentés, amely influenza bajról szól. Az influenza igen magas jelleget öltött.

Este hét órakor az orvosok újból megvizsgálták *ő felségét* és a húsz percig tartó vizsgálat megállapította, hogy *ő felsége állapotában változás nem állott be*. Félnyolc után néhány perccel *ő felsége* lefeküdt és negyed kilenckor már jelentette Kerzl dr. udvari tanácsosnak a főkomoronyik, hogy a király elaludt. *Ő felsége* még éjfélkor is aludt. Kerzl dr. állandóan közelében tartózkodik, hogy szükség eseten meglátogassa.

A késő éjjeli órákban jelentik: *Ő felsége* még mindig alszik. *Komolyabb aggodalomra egyelőre nincsen ok.*

Felgyújtott gőzmalom.

Nagy tűz Medgyesegyházán.

A boszu.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Mai számunkban röviden megemlékeztünk már a medgyesegyházi gőzmalom égéséről. A tüzről most az alábbi újabb részleteket jelenthetjük:

A tűz oly nagy méretű volt, hogy az egész gőzmalom áldozatul esett a lángoknak Szerencsére sikerült lokalizálni a tüzet, ami ha nem sikerült volna, az egész község elpusztul. A tűz pénteken éjjel ütött ki és veszedelmesen terjedt, úgy hogy félóra alatt már az egész malom lángokban állott. A malomban a tűz keletkezésekor a vörös csütörtök miatt szünetelt a munka, ami nagyban megnehezítette az oltást, mert nem volt hozzá megfelelő számú ember. Amikor a medgyesegyházi önkéntes tűzoltóság az égő malomhoz érkezett, már nem volt semmi sem menthető és így a tűzoltóság munkája cupán arra irányult, hogy a szomszédos házakat megóvja a veszedelemtől. A tűzveszedelemről csakhamar értesült a közelben fekvő Szent László puszta intézősége is, amely fellármázta a cselédseget és szivattyúival szintén a helyszínre ment. Miután ilyképen több szivattyú állott a tűz oltását végző emberek rendelkezésére, sikerült a tüzet lokalizálni, illetve a környéket megóvni a lángok tovaterjedésétől.

A malom még a hajnali órákban is óriási lángokkal égett és a falak nagy robbanással dőltek össze. A malomban nagy gabonakészlet volt felhalmozva, amelyet szintén elértek a lángok és az egész gabona a tűz áldozata lett. A malom még a reggeli órákban is égett, sőt még délelőtt sem tudták eloltani a tüzet.

A kár körülbelül hatvanezer koronára rug, amely azonban biztosítás révén megtérül. A malom Klein Ferencnéé volt, aki a malom épületben lakott, de lakását a tűz teljesen elhamvasztotta. A tűz a malom koptatójában keletkezett, valószínűleg *gyújtogatás folytán*. A

csendőrség ugyanis ma névtelen levelet kapott, amelyben a levélíró annak a gyanújának ad kifejezést, hogy a *malomot egy munkás gyújtotta fel boszúból*. A csendőrség széles körben nyomozást indított és eddig számos munkást hallgatott ki, akik valamennyien azt vallják, hogy a tüzet bizonyára nem vigyázatlanság okozta, hanem a *malomot felgyújtották*. Arra nézve azonban, hogy ki lehet a gyújtogató, a munkások nem tudnak felvilágosítást adni. A csendőrség erőlyesen nyomoz és nem lehetetlen, hogy a tettes még a holnapi nap folyamán kézrekerül.

Makóról is nagy tűz híre érkezik: Tegnap este 10 órakor a város főterén lévő Stensky-féle üzlet raktára kigyuladt. A tűz óriási gyorsasággal terjedt és belekapott a szomszédos épületekbe és raktárakba, hol nagymennyiségű benzint és petrolium volt elhelyezve. A tűzoltók elszánt bátorsággal behatoltak az égő raktárakba és a benzines hordókat kigurították. A tűz egész éjjel pusztított és csak reggel felé tudták azt lokalizálni. A kár mintegy 80,000 korona, mely biztosítás által megtérül.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey-egyesület közgyűlése. A Kölcsey-egyesület vasárnap délelőtt fél-tizenegy órakor a városháza tanácstermében tartja meg a tavaszról elmaradt közgyűlést. Varjassy Arpád elnöki megnyitójában méltatni fogja a nemrég elhunyt Lukácsy Miklóst, aki 1881-ben a Kölcsey-egyesület létesítését kezdeményezte és mint alelnök hosszabb ideig vezette is. Zádor Bertalan pénztári beszámolója, Szöllösi István titkári jelentése után és a jelen évi költségvetés megállapítása után betöltik az elnöki széket és az ellenőri tiszteket. Az előbbi a jelölés szerint bizonyára Krenner Miklós doktorral, az utóbbit Zima Tiborral. Még egy változást fog ez a közgyűlés az egyesület belső életében okozni, Zádor Bertalan, az egyesületnek régóta buzgó pénztárosa vissza fog vonulni a választmányba és teendőit a titkár fogja elvégezni az adminisztráció többi részletével együtt. Az indítványok sorában szerepel majd a megemlékezés Békefi Antalról, a nemrég elhunyt kiváló szegedi hírlapíróról.

(*) A Jókendv asztaltársaság ma, vasárnap este nyolc órakor tartja rendes évi közgyűlést Schriffert József vendéglőjében, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

HIREK.

A király.

Arad, október 12.

A schönbrunni kastély termeiben szomorú arccal járnak az emberek. És egy öreg ember ágya körül szivszorongva állnak azok, akik legközelebb állnak szívéhez. A király nagybeteg. Erős szervezetét, mely keményen dacolt hetvenhét esztendő minden bajával, veszedelmes betegség támadta meg. Némán fekszik ágyán Európa legalkotmányosabb uralkodója és jóságos szemeivel révedezve nézi azokat, kik reménységgel és bizodalommal várják állapotának jobbrafordulását.

A király betegágya mellett egy nemzet várja visszafojtott lélekzettel, hogy könnyebben lélekezik-e már az, kinek felgyógyulásáért ma milliók fohásza száll az eget urához. Félő reménységgel és csüggedő bizalommal várjuk a híreket mindnyájan. Elég

erős lesz-e az a test, melyben a legnemesebb, legtisztább, legigazabb lélek lakozik, elég erős lesz-e annyi lelket sorvasztó és megőrlő csapás után elviselni a test betegségét?

Egy nagy, befejezett, egész élet alkonya fenyeget. Befejezett életé, a melynek megvoltak a maga tévedései, de amelyben meg volt minden uralkodói erény is. Egy király, aki annyira ember, mint I. Ferenc József, kétszeresen érdemes a koronára, mert benne, ha kellett, az ember uralkodott a királyon is.

A schönbrunni kastélyban lábujjhegyen járnak. A magyar kunyhókban és a magyar palotákban pedig őszinte szívből száll a fohász:

— Isten, tartsd meg a királyt!

— Az aradi román püspök Biharmegyében. Papp I. János görög keleti román püspök tegnap Nagyváradra utazott, ahonnan holnap Belényesre megy és az ottani görög keleti román egyháznál canonica visitatiót tart. Belényesről a püspök Pocsovelistye biharmegyei faluba utazik, amely a püspöknek szülőhelye és ahol az ujon épült görög keleti román templomot felszenteli. A püspökkel együtt utaztak: Csorogár Román papnevelői igazgató, Zsivuleszku Prokop és Lukucza Mihály esperesek, Szucsú Jusztin dr. és Botis Tivadar dr. diakonusok.

— Tüntetés Pikler Gyula ellen. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti tudományegyetemen ma délután 20 keresztetes ifju megjelent Pikler Gyula óráján és tüntetni próbált a kitünő tudós ellen:

— Éljen Apponyi!

— Abcug Pikler! — kiabálták a tulbuzgó ifjak, kiknek abcugolását hamar tulharsogta Pikler háromszázfőnyi hallgatóságának lelkes éljenzése. Pikler lecsillapította hallgatóit és rövid beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy a vélemények harca természetés és azt az esetet, melynek ez a tüntetés folyamánya, nem lehet Apponyi ellen irányuló személyes sértésnek tekinteni, a vélemények harcát különben sem zajongással, hanem értelemmel kell megvívni. Pikler ezután megtartotta előadását, melynek végeztével hallgatói szabadkozása ellenére elkisérték a Kálvintérig és utjában lelkesen éljeneztek.

— A Kossuth-szobor silhuettje. A városház előtt felállították a Kossuth szobor silhuettjét, melynek egyik oldalán vázra festve már láthatók a szobor főalakjai. Hétfőre a többi főalakok festményét is elhelyezik a silhuetten és ekkor a szobor-bizottság megszemléli a silhuettet és a művészszel közli észrevételeit.

— A vaggongyár új enőke. A Weitzer János-féle vaggongyár részvénytársaság holnap délelőtt tartja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés legkisebb dőbb mozzanata a részvénytőke emelés lesz, amelyről nemrégiben körülmenyesen irtunk. A holnapi közgyűlésen tölti be a részvénytársaság a vaggongyár elnöki állását, amely Vadsárhelyi Béla halála óta üresen állt. Az elnökön kívül megválasztják az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot, valamint az igazgatóság régi létszámán felül, két új igazgatósági tagot is választ a holnapi közgyűlés. Értesülésünk szerint az elnöki állásra lovag Schoeller Rikárd van kiszemelve, míg a két igazgatósági helyet Fábry Sándor dr. Acsev. igazgatóval és Gisecke N. nél, a Schoeller-cég egyik főtisztviselőjével töltik be.

— A petrisi birtok új földesura. Aradvármegyének egy nevezetes birtoka, a petrisi ura-

dalom újra gazdát cserélt. A petrisi birtoknak ép az a fővezetessége, hogy sokszor változtak a tulajdonosai. Egy időben, a mint tudvalevő, *Ürményi Pál* el akarta adni az egyik *Reuss* hercegnek, s a birtokvétel körül egy konzorcium készült gyanus üzelmekre. A birtokvételből akkor nem lett semmi, később azt a gróf *Kinsky* család vette meg. A birtoknak így se lett nyugodalma, a földesurat gondnokság alá helyezték, a birtok pedig annyira meglett terhelve bank adóssággal, hogy végül árverésre került a dolog. Az árverésen a *Kinsky* család egy másik tagja vette meg a birtokot, de ugylátszik, csak rövid időre. Most arról értesülünk, hogy a petrisi birtokot megvette egy gróf *Zubovskí* nevű porosz-lengyel főúr, aki hírszerint, két fia által fogja a petrisi uradalmat vezetetni és rekonstruáltatni.

— **Eljegyzés.** *Wagner József* dr. főgimn. tanár tegnap tartotta eljegyzését *Benkó Elza* tanítónővel, néhai *Benkó Ferenc*, az Osztrák magyar bank budapesti főellenőrének leányával.

— **A nagy szerződés.** A tenoristáknál csak az operanékesnők szeszélyesebbek, amint ezt *Krammer Teréz* esete fényesen beigazolja. A kitűnő művész nő ugyanis röviddel ezelőtt fölbontotta budapesti szerződését és egy külföldi operához szerződött. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, *Krammer Teréz* ma megmástitotta elhatározását, nem megy külföldre, fölbontotta külföldi szerződését és visszaszerződött a budapesti operához.

— **Garay János leánya nyomorog.** Szekszárdról írják: *Garay János* halhatatlan költőnek leánya, *Garay Gizella*, ki édes anyja halála óta nagy nélkülözések között él a fővárosban, kérényt intézett a szekszárdi nőegylet elnökéhez, amelyben segítséget kér. A nőegylet *Sass István* né elnöklésével elhatározta, hogy két teasztályt rendez, amelyeknek jövedelmét felajánlja a nyomorban élő *Garay Gizellának*, kinek édes atyja *Szekszárd* szülőtte volt és kinek emlékszobrot is emeltek.

— **Halálozás.** *Bacsó Andorné* szül. *Bányai Zsuzsika* ma reggel életének 29-ik évében Aradon meghalt. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Érdemekben gazdag, munkás élet fejeződött be ma éjjel Aradon. *Stengl Ignác* kisperegri földbirtokos, *Aradvármegye* törvényhatósági bizottsági tagja elhunyt. *Stengl Ignác* tevékeny részt vett az aradvármegyei életben, minden nemes mozgalom hű támogatóját talál benne. Az elhunytban, kinek temetése hétfőn délután 8 órakor lesz Aradon, *Stengl Andor* aradi kir. iparfelügyelő édesapját gyászolja.

— **Vagdakozó katonatisztek.** Marosvásárhelyről jelentik, hogy *Keczan Virgil* főhadnagy több tisztársával az Európa kávéházban mulatott. A szomszéd asztalnál polgárok ültek. A két asztaltársaság között szóváltás, majd verekedés támadt, mely alkalommal *Kriszt Ödön* kereskedőseget karddal megsebesítették. Az esetet feljelentették a rendőrségnél, ahol a vizsgálat folyik.

— **Szervezett leányok.** *Badenből* írják: A legutóbbi hadgyakorlatok alkalmával *Forst* községben a legények szörnyen féltékenyek lettek a katonákra. S miután a kitűnően bevált módszer, amelyivel az idegen legényeket a faluból ki szokták verni, ezuttal a 142-ik ezred délceg katonáival szemben nagyon kockázatos és mérész vállalkozás lett volna, a falu legényei más bosszúra határozták el magukat a falu — szépeivel szemben. Kimondották ugyanis, hogy azokat a leányokat, akik a muskétásokkal barátkoztak, a legközelebbi táncmulatság alkalmával bojkottálni fogják és „petrezselyem árusításra” kényszerítetik. Amde a forsti leányok nem maradtak adósak a válaszzsal és a helyi lapban a következő nyilatkozatot tették közzé:

„Az összes forsti leányok, azok is, akik nem „barátkoztak” a katonákkal, elhatározták, hogy a legények disqualifikáló határozatát örvendetesen tudomásul vették. A megtartott gyűlés eredményeképpen pedig értesítették nyomban a 142-ik gyalogezred katonái közül azokat, akik *Forstba* voltak beszéltetve, hogy a legközelebbi táncmulatságon szívesen látják őket és egyben közlik a forsti bojkottáló legényekkel, hogy a katonák kellőnél nagyobb számban jelentkeztek a mulatságra, úgy, hogy a leányok egyetlen forsti legénnyel sem fognak táncolni. Nem is értik, — szól a leányok határozata, — hogy miért mellőzzék a katonákat, akik elvégre szintén emberek, akár a forsti legények s akik istenért, a királyért és a házáért szolgálnak.”

Természetes, hogy most már a forsti legényeken van a megrökönyödés sora, akik nyomban béketárgyalásokba bocsátkoztak a harcias leányzókkal. Ezek azonban hajhatatlanok s ragaszkodnak a 142-ikhez.

— **Drágasági pótlék a Polgári Takarékpénztárnál.** A Polgári Takarékpénztár igazgatósága ma, folyó hó elejéről való érvénnyel drágasági pótlékot szavazott meg egy félév tartamára az intézet tisztviselőinek. Az igazgatóságot az a dicséretes szándék vezette, hogy tisztviselőit az élelmiszerek és a fűtőanyagok abnormis drágasága által okozott nehéz megélhetési viszonyok közepette anyagilag megvédje.

— **Színházi mizériák.** Az öthónapos szünet alatt gyökeres változtatásokat eszközöltek a színház belső berendezésében. Eltekintve a nézőtér csodás szépségeitől, a pazar drapériáktól, a szenzációs csillártól, a tulajdonképeni átalakításokat a színpadon és az öltözőkben eszközölték. A színpad valóságos akadályversenyekre van berendezve. A padlón öles hézagokat kell a színészeknek átugrálniok, ha nem akarják, hogy a nyakukat törjék, vagy legjobb esetben lábfeccamodást ne szenvedjenek. Az igazi gyönyörűség azonban a női öltözőben található fel. A női öltöző az illemhely tözsomszédságában van és teljesen átmedvesedett falai rettenetes büzt árasztanak. Alig mulik el nap, hogy egyik vagy másik színésznőnek gyors orvosi segélyre ne lenne szüksége. A mérnöki hivatalnak sürgősen kellene intézkedni, hogy ezen a lehetetlen állapotban minél előbb segítve legyen.

— **Gyilkos vadorzók.** *Borossebesi* tudósítónk telefonálja: *Szelecsányban* ma reggel vérbefagyva találták ifj *Vera* *Stefánt*, ki az éjjel orvvadászatra ment. A vizsgálat eddigi eredményéből arra következtetnek, hogy *Verát* orvvadász társai lőtték le tévedésből, mert vadörnek nézték. *Vera* az aradi kórházban haldoklik. A vizsgálat folyik.

— **A csermői birtokvásár.** Megemlékeztünk már arról, hogy a volt *Vásárhelyi* Béla féle csermői birtokot az aradi görög keleti szent szék vásárolta meg. Most a birtokvásárlásról a következő részleteket jelenthetjük: A birtokból circa nyolcszáz holdat az aradi görög keleti szent szék vett meg 300.207 korona és 5 fillérért, hatszáz holdat pedig *Kera* *Kreccsun* csermői lakos 254.896 koronáért, vagyis az egész birtok 555.103 korona 85 fillérért kelt el. A birtokot a vétel előtt *Csermő* község bérelte tizenkét évre, de miután a bérleti időből csak egy év telt még el, a szerződés értelmében 12.000 korona kötbért fizettek a bérlő községnek.

— **Vissza, a feladónak!** *Szegedről* jelentik: *A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület* tudvalevőleg ajánlatot tett az összes hadtestparancsnokságoknak, hogy ingyen katonai könyvtárt rendez be a magyarországi ezredek részére. Ezt az ajánlatot a szegedi hadtestpa-

rancsnokság elfogadta. Ma a temesvári hadtestparancsnokság ezt az ajánlatot visszautasította. A levelet, amelyben ezt a szép ajánlatot olyan csufosan visszautasítják, *Schwitzer* tábornagy, temesvári hadtestparancsnok írta a D. K. E. elnökségéhez. Visszautasítását így indokolja: „Tekintettel a katonának olyannyira szükséges nagy testi és szellemi nyugalomára, a kitűzött célra idő nem maradhat és így előfordulna, hogy a könyvek használatlanok maradvánának.” Katonák tehát még a magyar könyvektől is félnek.

— **A fővárosi vasutkatasztrófa.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A rendőrségen ma délután folytatták a tegnapi vasuti katasztrófa tanuinak kihallgatását, amelyeknek eredményeképpen a rendőrség *Dobi János* váltóórt közveszélyes cselekmény miatt letartóztatta. *Dobi* azt vallja, hogy ő megakartá állítani a tehervonatot, de a mozdonyvezető nem vette észre a jelzést. A holnapi nap folyamán még több letartóztatás várható.

— **Véres szüret.** Iy című mai hírünkre *Pop Cs. István*, *Hamsea* Vojk lippai görögkeleti esperes jogi képviselője közli velünk, hogy a szüreti végzetes balesetnek nem *Hamsea* volt az okozója és nem az ő kezében volt az a fegyver, mely *Puticsnét* életveszélyesen megsebesítette. Az ügyészség is ismeretlen tettes ellen folytatja a nyomozást.

— **Táncoktatás.** *Szathmáry Etelka* okleveles táncitanító értesíti az érdeklődő szülőket és ifjúságot, hogy a táncitanítást november 9-én megkezd. Elvállalja nyilvános colonne vezetését a fiatalság részére, valamint kis gyermekek oktatását akár colonneban, akár magánháznál. Megfelelő számú jelentkezők részére külön *boston currust* is nyit. Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve lakásán: *Eötvös utca 8. sz. 1. emelet.* 2433

— **Divatkiállítás.** Igazán ritka szép látványossággal kedvez *Halász Henrik* új rőfös kereskedő *Andrássy-tér 22. a n. é.* közönségnek, mert mint értesülünk, ma délután fényes kivilágítás mellett az őszi újdonságokból kiállítást rendez.

— **Táncitanítás.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy úgy az ifjúság mint a gyermekek részére a táncitanítást 1907. november első napjaiban megkezdem. A beiratkozások megkezdődtek. Tisztelettel *Buday Ida*, okl. táncitanító. Lakik: *Teleki-utca 5. szám.* Kérlek csengetni. 2442

— **Elveszett,** a *Teleky utca 19. szám*tól a *Battányi utcán* keresztül a *Széchenyi-utcáig*; egy duplafedelű 15 rubis ezüst óra, csüngő láncsal, melyről a *szuszu* hiányzik. Kérjük a becsületes megtalálót, hogy ezen órát az „*Aradi Közlöny*” kiadóhivatalába eljuttatni szíveskedjék, hol illő jutalomban részesül.

— **Rovarpor,** bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb *Vojtek és Weisznál.* 201

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsio akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. 3895

Gyengeség esetében

különösen lábadozóknál,

Az emulsio vásárlásnál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

vagy vérszegénység, tüdőbaj, tulerhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT féle Emulsio.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Leichner és Fleischer
 Arad, Szabadság-tér 17.
 Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig
 maradék
elárusítás!

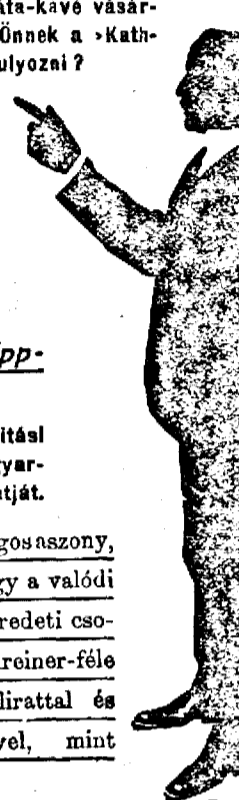
Öltöny szöveteket
 leszállított árban 772
árusítunk.
 Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

Nagyságos asszony,
 tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a »Kathreiner-t« kiténtető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
 bírja, különleges előállítás módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetőbe vésni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

49 I.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest. áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

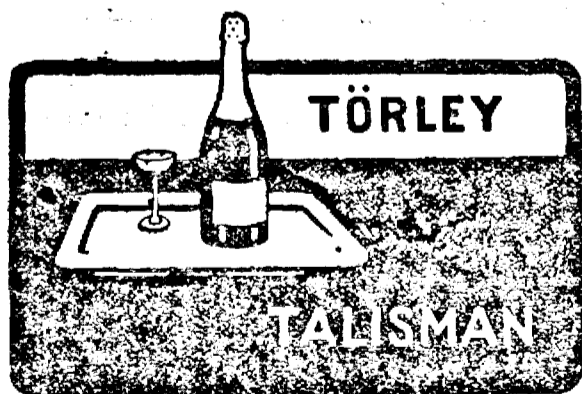
Budapest, október 12.

Amerika 1% magasabb. Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 25,000 mázsa 5 fillérrel magasabb áron az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Buza 1908. áprilisra	12.47—12.48	12.55—12.56
Buza októberre	11.83—11.84	11.86—11.87
Zab októberre	7.91—7.92	7.90—7.91
Rezs októberre	10.50—10.51	10.56—10.57
Tengeri 1908 májusra	6.93—6.94	6.99—7.—

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	635.75
Magyar hitelrészvény	749.10
Osztrák-magyar államvasúti részvény	655.75

3924

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 12. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Hatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 150—182 fillérig; fiatal közép páronként: 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 132—134 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 134—136 fillérig

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi október hó 13-án:

Bérletsszűnet. Bérletsszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárral:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Petőfi hasonló című költői elbeszéléséből írta: Bakonyi Károly. Zenéjét Heltai Jenő verseire szerette: Kacsóh Pongrác.

SZEMÉLYEK:

János, bojtár	Kallai Jolán.	A falu csóze	Kulcsár L.
Iluska, árva	Zalai Margit.	A király	Szathmári A.
A mostoha	Benkőné P.	A királyleány	Wiassák V.
Strázsameszter	Ladizslai J.	Bartoló, tudós	Várnai Jenő.
Bagó	Faludi K.	A tábornok	Bánáthi Ede.

Kozdote délután 8 és fél órakor.

A) bérlet. A) bérlet.

Este 7 1/2 órakor, rendes helyárral:

A csókon szerzett völegény.

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Írta: Szigethy József. Zenéjét szerző: Serli Lajos.

SZEMÉLYEK:

Csontai Lőrinc	Várnai Jenő.	Trauer, orvos	Leővel Leo.
Béla, öcsöce	Horti Sándor.	Irmag	Kulcsár L.
Esztli, rokona	Szilágyi B.	Futtaki	Faludi K.
Ábrui Irén	Rontai B.	rtipacs	Szathmári A.
Kálmán	Delli Lajos.	Nefeletts	Benkőné P.
Olga, neje	Körössy Juci.	Rozamuada	Wiassák V.

Kozdote este 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Október 12. —

Központi szálloda. Rónaszéky Vince birtokos Csikszereda. — Pogány Mór bankhivatalnok Budapest. — Königsberg József gyárigazgató Jase. — Friedman Lajos birtokos Nagylak. — Mikó Béla főmérnök Budapest. — Eisler Ottó fakereskedő Temesvár. — Nilsch Rezső intéző és családja Sopron. — Fischer Rikárd földbérlet Mosony. — Bruck Sándor fakereskedő Batta. — Vámos Jenő fakereskedő Nagyvárad. — Rosenzweig Phóbus gyáros Brünn. Weisz Sándor borügynök Budapest. — Lusztig Albert utazó Budapest. — Horovitz Dávid utazó Bécs. — Diamant Herman utazó Bécs. — Wassing Miksa utazó Bécs. — Singer Adolf kereskedő Lippa. — Kopcsa Kázmér kereskedő Budapest. — Schwartz Salamon fakereskedő Budapest. — Weingarten Ferenc fakereskedő Budapest. — Böhm Róbert utazó Budapest. — Reich József utazó Budapest. — Beregi Erzsébet utazó Budapest. — Török Adolf utazó Budapest. — Kántor Kálmán utazó Budapest. — Roth János bányagazgató Petroszény. — Heverde Lajos utazó Budapest. — Kemény Zoltán utazó Budapest. — Schwartz Fülöp utazó Budapest. — Vécsey Lipót kárbeclő Budapest. — Grünwald Miksa utazó Budapest. — Jemmel Rezső fakereskedő Grác. — Folk Antal utazó Debrecen. — Halász Péter utazó Budapest. — Holzer Simon utazó Berlin. — Ronceveaux Roland utazó Páris.

Fehér Kereszt-szálloda. Montág Dezső birtokos Birta. — Guthy Tódor dr. törvényszéki bíró Trenosén. — Aradi Ferencné magánzónó Budapest. — Eisler Ottó fakereskedő Bécs. — Hajnaki Gyula földbirtokos és neje Nagyikinda. — Erdélyi Károly birtokos és neje Déva. — Neuhauser Oszkár igazgató Pozsony. — Sándor Imre főellenőr Diósgyőr. — Gyulai Lajos és családja Diósgyőr. — Balog János hivatalnok és neje Békésyula. — Gergely Emil igazgató Kecskemét. — Haderer Ferenc igazgató Kecskemét. — Tary Ákosné és családja Nagyzombor. — Ehrenstein Rudolf és családja Zalatna. — Hegedüs Pál mérnök és neje Szlatina. — Roth Ignác kereskedő és családja Nagylak. — Gellért Antal gazdatiszt Debrecen. — Somogyi Imre tisztviselő és neje Hódmezővásárhely. — Stark Miksa vállalkozó Szentes. — Gombos Márton gazdálkodó Fehértemplom. — Hódi Ferenc igazgató Szászváros. — Hoffman Ignác és fia Debrecen. — Lévai István ellenőr Makó. — Pokonic Ferdinánd igazgató Grác. — Deák Sándor ügyvédjelölt Baja. — Polgár Imre ügyvédjelölt Baja. — Gráf Ede kereskedő Szeged. — Fenyves Fülöp hivatalnok Lugos. — Neufeld Károly konzul Bécs. — Lövi Rikárd utazó Budapest. — Glücksthal S. utazó Budapest. — Lantos Károly utazó Budapest. — Handelman S. utazó Budapest. — Pósa Vilmos utazó Budapest. — Buday Gyula utazó Budapest. — Zvack Zsigmond utazó Bécs. — Pick Mór utazó Bécs. — Veisz Andor utazó Bécs. — Keszler Albert utazó Bécs. — Schwartz Sándor utazó Bécs. — Sugár Fülöp utazó Bécs. — Mileh Lipót utazó Bécs.

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Baczó Andor mérnök, a maga ugy leánykája Andrea, valamint alólirott rokon-ság nevében is mély fájdalommal tudatja hön szeretett jó neje, illetve édesanya, testvér, meny, sógornó és rokon

BACZÓ ANDORNÉ,
 szül. Bányai Zsuzsikának,

f. 6. október 12 én, reggeli 8 órakor, életének 29 ik és boldog házasságuk 8-ik évében történt gyásos elhunytát.

Az Istenben boldogult drága halott földi maradványai október hó 14 én d. u. 8 órakor fognak Zsófia-utca 8. számú házbán a róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért október hó 15 én d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatatni.

Az emlékezet édes anygala virasszon álmai felett!

Arad, 1907. évi október hó 12 én.

őzv. Horthy Pálné szül. Bányai Iona,	Baczó Frigyes,
Tallós Zoltáné szül. Bányai Ama,	Dr. Fillesz Lajosné szül. Baczó Margit,
Bányai Domokos, neje és gyermekek testvérei.	Stelner Viororné szül. Baczó Sarolta,
őzv. Baczó Frigyesné, anyósa.	sógor- és sógornői.

2434

Berliner gyermek kabátok, fejkötők, sapkák, cipők és keztyük, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök.

Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle **gyapju alsó-ruházat** férfiak, nők és gyermekek részére, ugyszintén harisnyák, elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen olcsó szabott árak mellett. **Bársony Andor** harisnya-nagykereskedésében, Arad, Szabadság-tér 17. sz.

Nyilvános köszönet.

Alulírt boldogult férjem, néhai Engel Lipót elhalálozása alkalmából hálás köszönetet mondok ezúton úgy saját valamint gyermekeim nevében mindazon nemeszívű emberbarátoknak, kik férjem temetési költségeinek fedezésére oly bőkezűen hozzájárultak, valamint azoknak is, kik fájdalmunk enyhítésére a temetésen megjelentek.

Fogadják továbbá köszönetemet Krausz Jónás ur, rabbihelyettes és Kohn Dávid ur főkantor, kik oly meghatóan végezték a temetés egyházi részét.

Egyben nem mulaszthatom el Limbek János és fia temetkezési vállalkozó uraknak hálás köszönetemet mondani azon emberbaráti nemes eljárásukért, hogy a halottas kocsit díjmentesen bocsájtották rendelkezésemre.

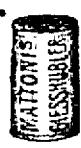
Zsigmondháza, 1907. október hó 11-én.

özv. Engel Lipótné és gyermekei.

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égyéves
SÁVANYUVIZ

A dugó építése

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráznál; mindig
tényszerűen bevált.

Értesítés!

F. évi október végével az ugynevezett régi színház, Simonyi-utca 1-ső szám alatti épületnek kezelésétől, betegségem miatt, visszalépek és tek. Dr. Mandl Vilmos ügyvéd ur volt szives a nevezett háznak kezelését átvenni. Felkérek tehát mindenkit, hogy akármilyen ezt a házat illető üzleti dolgában sziveskedjék Dr. Mandl urhoz fordulni. Egyszersmind felszólítom azokat is, kiknek — e házat illetőleg — netán követelésük volna, hogy eziránt e hó 28-ig hozzám forduljanak, mert később semmi-féle reklamációt el nem fogadok.

Arad, 1907. október 14-én.

Hirschl Zsigmond,

Csernovits Péter-u. 24.

2440

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vannak: Kényes emésztés! Teljesen tisztá!

Kapható áruházi-kereskedésekben vagy a Bonyhó-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóltörépart 8.

1108

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsonkönyvtárába:

Caine Hall: A tékozló fiu, Griffiths A.: A 99-es, Schjöring: A tenger leánya, Ifj. Abrányi K.: Egy modern apostol, Zsirus I.: Fátum, Scott W.: Ivanhoe, Balsac: Betti néni, Alarcon: A földgolyó, A norma finaléja, Turgenyev: Óstalaj, A nemesi fészkek, Endrei Z.: A keleti népek, Wilde: Az eszményi férj, Maurens F.: Az élő pénzszekevény, Móricz Pál: Falusi Zsidók, Cholnoky stb.: A föld, Cholnoky, Littkai és Kövesligethy: A világ-egyetem, Király G.: Jósolat, Uchar M.: Az ő védecze, Bebel: A nő és a szocializmus, Szemere Gy.: A Forray család, Dickens: A Pickwick Club, Lavedan: Az ágy, Gárdos M.: Az igazság az élet, Dessewffy: Mi a spiritizmus?, Pulszky F.: Jellemrajzok, Boyesen: Goethe Faustja, Ribot Th.: A lelki átöröklés, Böhme: Egy tévedt nő naplója, Wilde: Dorian Gray arcképe.

Németben: Reisner: Mama Leichtsinn, Voss Rich.: Die Schuldige, Ahlberg: Ein modernes Mädchen, Villinger H.: Das Erbschweinchen, Brusse C.: Das Gymnasium zu Lengowo, Glyn E.: Evangelines Schicksale, Rosner K.: Der Puppenspieler, Croker B. M.: Ihre Familie, Ohnet G.: Die Siegerin, Harland H.: Mein Freund Prospero, Bennet A.: Ein grosser Mann, Boy Ed Ida: Die holde Törin, Willy: Annies Geständnisse, (Forts. der Claudine,) Stilgebauer: Der Börsenkönig, Bahr: Wien, Hillern: Doppelleben, Ganghofer: Komödien geschichte, Dr. Bloch H.: Sexualeben unserer Zeit, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsondíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek ulak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek

A zenemű-kölcsonkönyvtárába

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsonkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenkint 14 fill.

Pálinkás: Boldog álmok, Grosz A.: Nekem ugyan szavallhatsz, Johnson: Jola, Komáromi: Dobó induló, Zerkovitz: Micike, Strauss: A Primás kisasszony, Der lustige Ehemann, Leonard Williams: Miss Hook of Holland, Povell: Nigger songs, Heidenreich: Ein fideler Abend, Lehár: Moderne Walzer, Strauss: Frauenherzen, Gruber: Im Tanze durch die Welt, Zerkovitz; Dalfy Dávid, Kálmán: Dal a Móziról, Grosz A.: Móricz, Fucik: Fest und — treu. Huber: Csenedesen, csak csenedesen.

Antiquar könyvek

legnagyobb raktára.

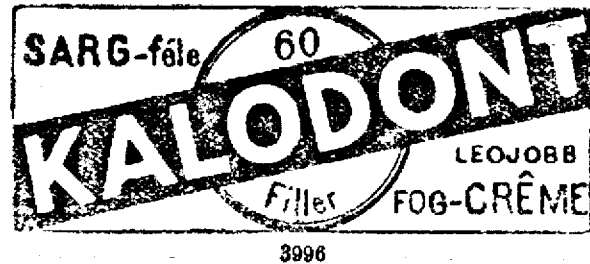
Irógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papír kereskedése Aradon.

274

Telefon 385. sz.

Kócián Jarosláv,

világhírű hegedűművész

f. é. október hó 13-án, d. u. 5 órakor

VESELSKY zongoraművész közreműködésével

tartja

hangversenyét

a FEHÉR KERESZT szálló nagyteremében

Műsor:

1. *Wieniawsky*. Hangverseny. D.-moll, 23. mű
a) allegro moderato
b) románc
c) finale á la zingara *Kócián*
2. *Beethoven*. Andante, F dur
b) *Schubert Fischhof*. Tanc-zene „Rosa-munde“-ból *Veselsky*
3. *Kócián*, a) Hymne au printemps. 18-ik mű
b) Godard, Berceuse
c) Bazzini. La ronde de lutins. *Kócián*
4. *Sarasate*. Cigánydalok *Kócián*
5. a) *Nesvera*. Serenade
b) *Chaminade*. Arabesque
c) *Wieniawsky* József. Valse de Concert, 3. mű *Veselsky*
6. *Paganini* I palpitó *Kócián*

Jegyek válthatók 6, 4, 3, és 2 koronájával és diák-jegy 1 kor. 20 fillérijével KERPEL IZSÓ könyvkereskedésében, (Andrássy-tér 20. sz.) és a hangverseny előtt a pénztárnál. 2281

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. 1. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1907. október 12.

Keresünk:

Aradra: 1 kézmű-, rövid- és vegyes áru szakmabeli segédet, több mindenféle szakmabeli tanoncot.

Vidékre: 5 fűszer-szakmabeli, 7 fűszer- és vegyes, 4 fűszer, vegyes és rőfös, 4 vas, fűszer és vegyes, 3 kézmű, rövid és vegyes, 2 divat-áru, 1 rőfös szakmabeli segédet, több rőfös- és fűszer szakmabeli kereskedő tanoncot.

Állást keres:

4 fűszer és vegyes szakmabeli segéd, több női irodai alkalmazott, 5 vas és fűszer szakmabeli segéd, 2 rőfös, rövid és fűszer, 1 vas és szerszám, 1 divat és kézmű, 1 fűszer és csemege szakmabeli segéd.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

492

igazgató.

3082

Benoid-gáz a legolcsóbb világitás

Kastélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kasszárnyák templomok, iskolák, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számszámított. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Kiadó bolt helyiségek.

A volt JAPÁN kávéház egészben vagy részekre elosztva bolt helyiségeknek kiadó.

Értekezhetni a háztulajdonossal Szent László-utca I. sz. a.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadchivatalban

Minden utánzás és utánnyomás büntetéssel jár. Egyedül valódi csak. THIERY BALZSAM... THIERY CENTIFOLIA KANGORÉ...

2397. Egyedül valódi, orvonyesen védett balzsam... Raktárak Aradon: G. Földes Kelemen és Hajos Arpad orak gyógyszer-táraiban.

ALEXIN

LEGFINOMABB NÖVÉNYZSIR FÜZÉSRE-SÜTESRE KIRÁNTÁSHOZ 25% AL SZAPORÁBB MINDEN MÁS ZSIRNÁL KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT ORVOSILAG AJÁNLVÁ CSAK E VÉDJEGYGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT FOGADJUNK EL!

3900

Uj! Uj!

Folyadék Somatose

1019 II kiváló

étvágygerjesztő és idegedző

erősítő szer

bármely gyengeség e len.

Kapható a gyógyszerárakban és drugueriakban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult... Főraktár: Török József gyógyszerésznel, Budapest.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

2252

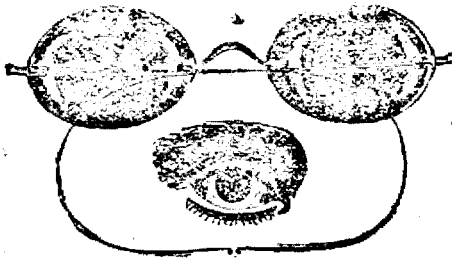
Magántisztviselőknek 10% árengedmény.	Uj üzlet.	Aradvárosának olcsó bevásárlási forrása	Halász Henrik rőfös- és női divatruháza Andrássy-tér 22. szám.	Uj üzlet.	El ne mulassza, jöjjön!	Uj üzlet.	Az őszi idénynek ujdonságai megérkeztek! Női kostim ruhaszövetek, blúz-selymek és bársonyok, különlegességi Flanel és barchetetek, vásznak, Damaszt és assz-talneműek olcsón.	Vásároljon, olcsón kap mindent!	Uj üzlet.	Agytakarók, függönyök, szőnyegek óriási választékban, csipke és diszárak, harisnyák, zsebkendők, gummi-övek, esőernyők és szabókellékek. Nagy raktár mennyiségű asszonyi kelengyekből.	Uj üzlet.	Naponta ujdonságok érkeznek!
---------------------------------------	-----------	---	---	-----------	-------------------------	-----------	--	---------------------------------	-----------	--	-----------	------------------------------

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán.

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron. Raktáron tart mindennemű színházi látszeréket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekenős-béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!

1240 Hatása csodás!

Tulipán szappan
darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, hófehérre varázsolja a bőrt. Gyorsan és biztosan eltávolít redőket, szepőt, májfoltot és bőrtakát (Mitesser).

Meggyesy Veronka

ARAD, Tökölly-tér I. szám. Katalin-fürdő-épület. Kristyóry-féle üzlet.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sír és folyosó kerítések, épület-asalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind a szakmába vágó munkák a legolcsóbb áron mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöztetnek. 1151

Nagy választék sírkerítés mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY**Fogorvosi**

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceget ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel!

VAJDA BENŐ

1572

fogorvos

Saját termésű kitűnő

tisztán kezelt magyarádi

ó és peccsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kapható

Winter Adolf

ügyvédnél 525

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

AJÁNLJUK.

Arczcremek

Fogpasták

Illatszerek

Fogkefék

Hőgyporok

Szájvizek

Kölni. vizek

Szappanok

Fogporok

Hajvizek

Fogcremek

Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

241

ARADON.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyiséggel, ugyszintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha: — Tiszta saját termésű borok. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1406

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvétetnek szabászati és rajzolás tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 739

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden a szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra ortopéd-cipők elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti bakancs vagy csizma elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb lényeknek megtehetőek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

PÁLFY TESTVÉREK

cs. és kir. szabadalmazott

paprika-gyára

SZEGED.

Ajánlja saját szabadalma szerint gyártott vegyileg tiszta valódi, szép piros színű

Pálffy-féle Rózsapaprikát,

mely feltűnő édessége és kellemes zamata folytán minden uri háztartásban közkedvelt fűszer. **Árjegyzék és minta ingyen.**

Kapható Aradon: Dürr Gusztáv, Éles Armin, Fejér Gyula és Lázár Gyula urak üzleteikben. 2190

5 kg. postacsomag rendelésnél egy értékes porcellán tégelyt adunk ajándékkul.

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

és

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendeléseket pontosan

eszközölköttek.

Pontos kiszolgálás.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad-Temesvár.

Mikor családik a hölgyközönség
legjobban?

Akkor, ha házaló nők által rendelt
füzőt. Mert legtöbb esetben nem
jó. Tessék hozzám járni, nálam
a legkényelmesebb és legkényelmesebb
füzők készülnek.

Kész füzőket, egyenes tartókat,
mell-tartókat rendkívül olcsó árban
árulok. Kérem a hölgyközönség
teljes bizalmát. 185

Tisztelettel

PILCZ IRMA

fűző készítő

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

Építető gazdák figyelmébe!

Csobán Tivadar

képzett kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bonta-féle ház.)

Elfogad az építészeti terén elő-
forduló mindennemű

irodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb
stílusban, valamint költségcsökkenté-
sokat kívánatra készítek.

Az építészeti terén mindennemű
felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel

188

Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Egy jó forgalmu

vidéki vegyeskereskedés,

melynek évi forgalma 50000 korona, péküzlettel
van egybekötve és gabonában is nagy forgal-
mat csinál, családi körülmények miatt

átadó.

Címe megtudható a kiadóhivatalban.

2403

Kellemesen hűsítő hajviz

Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képző-
dést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes
lágyságu lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tablettá.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz

minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztítá-
lanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, ke-
reszettel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék
kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

813

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

további Földes Kolumbán, Kocsuth Pál, Hing Lajos, Hauer Lajos, Vajtek
Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészek áránál és Vajtek és Weisz drogeriájában.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű aróporunk által.
Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901,
Berlin 1903. 6-8 hét alatt 30 font hizás. Az Aral-
matlanságot kezeség. Orvosilag ajánlja. Szigoruan
reális — nem szélhámoság. Számos köszönettel. Egy
doboz használati utasítással 2 kor. 75 fill. Posta-
utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higienikus
intézet. 1951

D. Franz Steiner & Co.,
Berlin 58., Königsplatzstrasse 78.
Budapestben kapható Török J. gyógyszerárban Király-u. 2.

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és
csanádi egyesült vasutak egyenruha
szállítója.

Variassy-utca 2. szám.

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készíti
a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz
(gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások,
főispánok, országgy. képviselők és kir.
anyakönyvvezetők részére, ugyancsak
sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vas-
úti és intézeti egyenruhákat, polgári ru-
hákat a legfinomabb angol és francia
szövetekből, a legutolsó divat szerint,
mémekelt árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szives értesítését, hogy gazdag
mintagyűjteményemmel mikor tegyem tisz-
teletemet.

SIMON JÁNOS

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.

Ajánlja saját készítményű

cimbalma it,

valamint

1841

hegedűk, harmonikák,

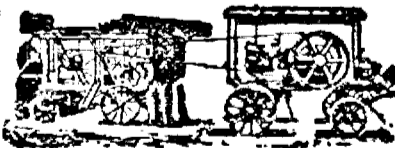
legfinomabb olasz és másféle cim-
balom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pon-
tosan eszközölköttek.

Árjegyzékek hangszerekről ingyen és bérmentve!

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória”
benzinmotorok és villanygyújtási
benzin motorcséplőkészletek
csakis KALLAI motorgyárban Budapest,
VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt sze-
rezhetők be. 1809

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében hasz-
nált gégepek cserébe vétetnek. Hir-
neves „GLÓRIA” motoraink az
egész országban a legkitűnőbb
sikerral működnek.

Pontos cím:

KALLAI motorgyár

Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Hirdetmény.

Alóírt Első szászrégeni tutajkereskedő társulat eladja 1907. október 30 án délelőtt 10 órakor Szászrégenben iroda helyiségében tartandó írásbeli ajánlatok elfogadása mellett, szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek származási helyenként avagy összesen idei vágású Maroshévízi (Toplicai), Ratosnyai és Déda-Bisztrai, valamint az idei tutajozásnál itt visszamaradt mult évi döntésű tutajfáját körülbelül 45.430 darab 53290 köbméter hozzávetőleges tartalommal.

A bővebb árverési feltételek a társulat irodájában betekinthező, kívánatra megküldetnek.

Szászrégen, 1907. október hóban.

Első szászrégeni tutajkereskedő társulat.

2382

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fennálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelhelm-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szaksterü kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást hánylag kezel, minden vegyítzer mellőzésevel, kíméletesen kezelőmódszonnal, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelöltti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

758

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelhelm-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

3584—1907. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesintézet 1908. évi szükségletét képező:

I. Építési anyagok (oltatlan-mész, élesszemű marosi homok, építési homok és beton kavics.)

II. Fa-anyagok (puha és kemény-, épület-, hid- és műhelyfák.)

III. Házi és erdei iparcikkek (favilla, járom, tövisborona, nyírágseprű, keréktalpfa, kinagyolt bükk- és nyírfa kocsirud és faszén.)

IV. Kötélgyártó anyagok és munkák (kender, kóc, kötél és zsinegfélék.)

V. Ruházati cikkek (kocsis- és szolga libériák, csikós-ruhák, kocsis-, csikós- és lovászfű csizmák) biztosítása céljából 1907. évi október hó 30 án a ménesbirtok igazgatóságánál versenytárgyalás tartatik.

Akik bármely cikk szállítására pályázni kívánnak, egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a fentebb mondott nap délelőtt 10 óráig nyújthatják be alulírott igazgatósághoz, hol a szükséges cikkek részletezett jegyzékét tartalmazó ajánlati űrlapokat és a szállítási feltételeket is megkaphatják.

Az ajánlatokkal bánatpénzt letenni nem kell, de a földmivvelésügyi m. kir. Minister ur O Nagyméltósága jóváhagyásának fentartása mellett nyertesnek ítélt pályázók az általuk szállítandó áru értékének 10%-át készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírban biztosítékként a felszólítás vételétől számított három nap alatt tartoznak a ménesbirtok pézstárába beküldeni.

Mezőhegyes, 1907. évi szeptember hó 20-án.

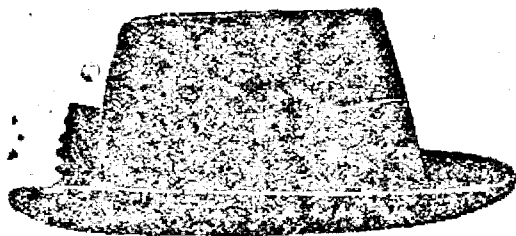
2292

A m. kir. áll. ménesbirtok igazgatósága.

Alapított 1860. **MÜNZI.** Állami táybeszélő 213.

Elsőrendű fehérmű és kalap üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Bársony (Velour) és vihar erős loden.

kalap-ujdonságaim

éremesek a megtekintésre, valamint azok előnyös áraitól meggyőződést szerezni.

Uri divat-ujdonságok nálam ugyanabban az időben kaphatók, mint a fővárosban.

Kirakataimban állandóan a legjobb izlésű nyakkendők előnyös ár megjelölésével láthatók.

Állami tisztviselők szállítója.

482

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válasz helyeg csatolandó.

411

Óh jaj!

Megfojt az az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

"NÁDOR"

GYÓGYSZERTÁR

Budapest. VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Egger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Arpád, Kreisz Géza, U. Kon-suth Pál, King Lajos, Kócsy J. Örk., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Waisz droguerisáraknál.

Győrökön: Masnyik Dániel gyógyszerárakban.
 Nagy-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
 Pécskán: Rokszin János gyógyszerárakban.
 Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
 Szikszón: Püredy Ede örk. gyógyszerárakban.

8:28

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban.

Janiga A. és Társa

egyenruha és uri szabó

Arad, Andrásy-tér 8. szám,

a Minorita-palotával szemben.

Készít mindennemű

egyenruhát és uri öltönyöket

legújabb divat szerint. 2270

Jutányos árak!

Eladó ház!

Hona-utca 32. számú házban

4 szoba, 2 konyha, pince, befásított udvar, szőlős kerttel, szép szalet-livel, még 7 évig adómentes I. osztályu anyagból fölépitve, mindenkor

szabad kézből eladó.

Könnyű fizetési feltételek.

Értekezni lehet Pankota (Arad-megye) Lopos Pálnál. 2142

N. é. közönség b. figyeimébe!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy **Nárossy-utca 2. szám alatt**

uj szücs műhelyt nyitottam.

Elvállalok női kabát, boá, muff, sapka, utazó-bunda, lábzsák, mindennemű béle-
gösek, tepik, állattömések, stb. gyors és pontos, valami t. jutányos árban való készítését, oly módon, amely versenyképessé tesz bármely elsőrangú üzlettel.

Szaktámban való képesítésemet a bel- és külföld nagyobb városaiban szer-
eztem s utóbb Aradon Mayer M. szücs üzletében huzamosabb időn át közmegele-
gedésre gyakoroltam, s úgy a helybeli és vidéki közönség izlés t volt alkalmam el-
sajátítani. Rendelőim 25% munkaa. ked-
vezményben részesülnek. 2150

Kegyes pártfogásért eszedez

Beregszászy Lajos, szücsmester.

Nem kell London. Nem kell Páris
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűcs különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-
gyógycipőmet**, melyek meggátolják a ludai-
fejődését, Gyermekknél, ugyszintén felnőtteknél
nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai for-
májú cipőket, még nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 643

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Bocskai-tér sarkán.

Elvállal e szakmába vágó min-
denféle munkát, u. m.: **butor-
fényezést, vas- és fa-butor-
okban, régi butorok
ujra festését** bármilyen sty-
lusban, **kávéházi berende-
zéseket** u. m.: **asztalok,
székek, rácszatok, lám-
periák, fogsok, csillárok
és fürdő-kádakat.** 1488

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmez-
tetett holnap d. u.
6-8 óra közt talál-
kozhatom a Forray-
utca Nádasdy-palotá-
ban levő **Zinner
Vilmos** mű órás
és ékszerész kirakata
előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki ar-
ról biztosít, hogy a
karika gyűrűt **Zin-
ner Vilmos** ék-
szerésznél veszi meg,
ahol jól és olcsón le-
het vásárolni.

951

Hálás leszek

azon nemesszívű
hölgynek ki, hogy a
hivataltól el ne kés-
sek megveszli azon
szép és olcsó zsebórá-
t, a melyet **Zinner
Vilmos** mű órás
Forray-utcai kirakatá-
ba láttam.

„Ursus“ borsajtóim a f. é. kolozsvári mezőgazda-
sági kiállításon díszoklevéllel lettek kitüntetve.

„URSUS“

a legtokéletesebb
szabadalmazott borsajtó,

felsőnyomással, három áttétellel.

— **Vasgerendaszervezet.** —

Legmagasabb nyomóképesség. A törköly
egy darabban leemelhető, a must vasrészekkel
nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel.

Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkek.
Képes árlap ingyen és bérmentve. 2095

Tóth Gyula

vasnagykereskedő Debreczen.

Raktár és képviselő Arad és vidékére: **Magyari Ferenc gép-
gyáros úrnál Aradon.**

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszak-
ban friss és
egészsé-
ges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak,
kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen. 2346

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű arany, ezüst,
drágakő és műtővös mun-
kát.

Régi ékszerek átalakítását,
valamint

minden javításokat.

Ugy házi eszközök, valamint dísz-
magyar és antik ékszerek kiegé-
szítését és javítását, tüzi aranyo-
zás és ezüstözést jóállás mellett
elvégeztetnek.

Stolcz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2.,

Minorita-palota.

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudó-
mására hozom, hogy **Aradon Deák
Ferenc-utca 2. szám alatt** (Sebesy-
ház) egy, a mai kor és modern izlés min-
den követelményének megfelelő.

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégek-
től kikerült és legszebb kivitelű modelleket
állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék
gyászkalapokban.

Átalakítások és minden e szakmába
vágó munkálatok jutányosan és pontosan
végeztetnek.

V. léki megrendeléseket a legmessze-
b menő körültekintéssel eszközölök. 719

Szíves pártfogást kér

AKTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Az Izraelita templom sarkán
nagy használt és új butor raktár.

Veszek

a legnagyobb árban uraságotól használt
férfi ruhákat, szőrme és utazó-
bundákat, továbbá használt háló
és ebédítő, valamint konyha-butoro-
kat, Wertheim cassát, légszek-
rényt, löszerszámot, nyergeket,
fegyvereket, kis és nagy mérleget,
bolti állványokat, ócska vasat, re-
zet, ólmot és mindenféle lémtárgya-
kat, régiségeket, akármily kicsiny
vagy legnagyobb mennyiségben.
Ezen felsorolt minden egyes tárgyak a
legszebb kivitelben és a legolcsóbban
minden nap megkaphatók.
Kívánatra hához, vagy vidékre le-
vélbeli meghívásra rögtön megyek.
Szabóság és kész férfi-ruha üzletem **Asztalos
Sándor-utca, Grabner-féle házban,**
butor-raktáram **Árpád-tér 5. szám,** az
izraelita templom sarkán.

Tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

**gomb,
bojtok**

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret
szerint készíttetnek. — Minden e
szakba vágó munkát a leggyor-
sabbán készit. 692

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1. SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Lábizzadás, hónaljizzadás

ellen meglepő jó hatású szer a Hajós-féle

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a világhírű törvényesen védett Hajós-féle

ANAGALLIN

használatát által. — Ára egy üvegnek 70 fillér.

„NEVER“

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2. kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a Phenolsav.

Ára egy üvegnek 70 fill.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokokra a legmagasabb értékekig törlesztési részletekben való visszafizetésre alábbi feltételek mellett közvetít:

Klein József Arad, Radnai-ut 10. szám,

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán ház olcsó és előnyös feltételek mellett eladó, u. m.: **Lövész-u. 3/a.** em. bérház, **Lipót-u. 12/a.** Választó-**utca 39/a.** és **Uj-Mikalakán** egy új ház 464. számú — Bővebbet a fenti intézet képviselőjénél Aradon, Radnai ut 10. Telefon 551.

A nagyszabeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcsönöket félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 5 1/2 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.**
 a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 29 K. 60 f.
 b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 31 K. 08 f.
- B. 5 1/2 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.**
 a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 30 K. 01 f.
 b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 36 K. 07 f.

- C. 5 1/2 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.**
 a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 31 K. 84 f.
 b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 37 K. 47 f.
 c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 65 K. 05 f.
- D. 6 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.**
 d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 50 K. 09 f.
- Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden levonás nélkül teljes összegben **késszében** fizetetik ki. 2100.

APRO HIRDETESEK.

Akinek

ismeretség híján

háztartásra,
szelvényre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellerre,
kocstészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
trodaszolgára,
penzbeszedőre,
házmestorra,
stb.-re
van szüksége.

Aki

va amely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbán értekezni, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“ kis hirdetési

rovatát használja.

Téli szalonna,

perzselt, száraz, zsír és sózott hár
kapható Rauchbauer Nándornál,
Ujszentannán. 2249

Erdélyi nemesfajú

almát és körtét 5 kgr.-os postako-
saranként bérmentve 4 kor. után-
vétellel szállít Paoletto L., Besz-
terce. 2333

Az izraelita templom épületében

egy nagy sarok-üzlet raktárral és
pincével kiadó. Bővebbet Herczföld
Gyulánál ugyanott. 2356

Szondoról most érkezett

angol-francia nyelvmesternő gyors
eredményrel jutányosan tanít
Kospál Ilona, Uj-Mikalaka 364.
2394

Magányos ház

1-ső novembertől kiadó, esetleg
eladó. Zsigmondháza 24/a. 2377

Október 15-ikétől kezdve

hizott csirke, kappan és tyúk, élve
vagy kopasztva kapható, 25-ikétől
pedig hizott liba és ruca is kap-
ható szintén élve vagy kopasztva
az Eötvös-tanyán. — Kivánatra
házhoz szállítatik. Vidéki megren-
delés utánvét mellett eszközöltetik.
Megrendelések már most elfogad-
tatnak. 2345

Üzlethelyiség

kiadó Deák Ferenc-utca 39 szám
alatt. Értekezhetni a házban vagy
Angele Mátyás üzletében Szabad-
ság-tér 16 szám. 2388

I teljesen jókarban

lévő 2 üléses automobil 4¹/₂, H. P.
jutányosan eladó. Hol? megmond-
ja a kiadóhivatal 2432

Házmester,

különösen szerelő felvétetik Sza-
badság-tér 17. szám alatt. 2405

Keresek azonnali belépésre

állandó munkára egy kárpitós se-
gédet. Goldstein Albert, butorke-
reskedő, Petrozsényben. 2424

Őszi saison 1907.

most jelent meg eredeti francia
blous album színes divatképekkel
ára K. 1:50 kapható **Ingusz I.
és Fia** könyv- és papírkereskedé-
sében Arad, Telefon 517. 361

Keresek egy fiatal segédet

ki románul is beszél és a vegyes-
áruszakmában és rőtösáruban jár-
tas. Ajánlatok igényekkel együtt
Weisz Mórhoz Székudvarra kül-
dendők. 2399

Egy jó forgalmu

vegyeskereskedés tőzsde és korlá-
tolt italméréssel, forgalmas helyen,
más vállalat miatt kedvező felté-
telek mellett eladó. Bővebbet a lap
kiadóhivatalában. 2439

Kis üzlethelyiség

Szabadság-tér 17. szám alatt azon-
nal kiadó. 2404

Varjassy József-utca

18 sz. alatt levő Csámszky-féle
ház, nagy telekkel és kerttel, sza-
bad kézből eladó. Értekezhetni
Aulich Lajos-u. 8/c. 2437

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat,
jobb folyóiratokat és hangjegyeket
legmagasabb áron. — **Kerpel
Izsa** könyv- és papírkereskedése
és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Ház eladás.

Kapa-utca 4. számú ház 2 üzlet-
helyiséggel és Választó-utca 44.
számú ház eladó. Bővebbet ugyan-
ott. 2430

Érettségizett

gyakornok azonnali belépésre ke-
restetik. Pályázatok a Pankotai
népbank R. T. igazgatóságához
intézendők. 2438

Egy ügyes kereskedő segéd,

üzletvezető helyettes, vidéki fo-
gyasztási szövetkezetnél azonnal
alkalmazást nyer. A román nyelv
ismerete szükséges. Ajánlatokat
„Szorgalmas“ jelige alatt továbbít
a kiadóhivatal. 2179

Egy uradalmi 500 holdas szőlőtelepen levő

törköly pálinka főzdénél

egy feltétlen szakértelemmel
bíró intelligens' egyén, a ki már
nagyobb főzdekben alkalmazva
volt s azt igazolni tudják, mint

főzde vezető

azonnal kerestetik.

A főzés megkezdése novem-
ber hó 1-én.

Értekezni lehet: Berger Ger-
sonnál, Orosházán. 2441

Angyal-utca 27. sz. alatti

szatóc-s-üzlet november 1-től kiadó.
Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Egy jó forgalmu

fűszerüzlet más vállalat miatt sür-
gősen eladó! Deák Ferenc-utca 2.
szám. 2401

Kalap divat-szalón!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség
becsen tudomására hozni, miszerint válogatott izlése

modeljeim

az őszi és téli szezonra megérkeztek. **21**

Dusan felszerelt raktáram által abban a kel-
lemes helyzetben vagyok, hogy egy a legkényesebb,
mint a legszerényebb igényeket ki tudom elégíteni.
Számos látogatásért esd 2359

Grünblatt Anónia

Arad, Szabadság tér 11. sz. I. em.

(a Gúók hűsoszarnokkal egy házban.)

Gyászkalapok a legrövidebb idő alatt elkészülnek

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 29. sz.

(Fischer Elíz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére
áll és különösen kitűnő anyag-
ból kötött 2074

uj harisnyait ajánlja.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

21 előrangú hashajtó! **21**

Kapható minden fűszerkereskedésben. Rende-
léseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, máj-
bajok és túlságos elhízás ellen párat-
lan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogueriak-
ban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkeres-
kedésekben. — Vidéki rendeléseknek pouto-
san eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága

Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Hentes üzletbe

kerestetik

2485 egy szakképzett

hentes,

kinek 800—1000 korona
biztosítéka van, fele ke-
resetre kiadandó. Érte-
kezhetni bővebben:

Zsulán György

hentesmester urnál

Csermőn.

Megnyilott

a nyíregyházi krumplicsarnok!

Kicsinyben és nagyban

kapható legolcsóbb árban

Spielmann Albertnél,

Aradon, 2248

Karolina-utca 5. szám.

Élethossziglani állást

kaphat

ügyes ember, ki vegyi gyár ké-
szítményeit gazdáknak és viszont-
eladóknak elárúsítana. Mint mel-
lékfoglalkozás is kitűnő. D. Har-
dung & Co. chem. Fabrick, Aussig,
Schönpriesen. 3880

Irodista

magyar és német nyelvtu-
dással Budapestre keres-
tetik. Előnyben részesül, ki
a butor szakmában alkal-
mazva volt. Ajánlatok „bu-
torszakma“ jeligével Block-
ner I. Hirdetőirodájába Bu-
dapest, Sütő-utca 6 kéret-
nek 2889

ALAPÍT-
TÁRTOTT
1884. évi.

BUTOROK

a modern követelményeknek megfelelően,
gazdag választékban, szigorúan szolid munka

TELJES POLGÁRI 3885
ÉS URASÁGI BERENDEZÉSEK

nagyon mérsékelt árak mellett

SÁRKÁNY J.
butor-közvetítő

Budapest, Erzsébet-körut 26.
(Zion-palota.)
Raktár és műhely.

ALAPÍT-
TÁRTOTT
1884. évi.

Pokrócok

minden minőségben,

gabona-zsákok,

vizmentes ponyvák

és saját gyártású kender

kötél-árak

nagyban és kicsinyben a legolcsób-
ban kapható

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár
REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA

cégnél

2370

Arad, Andrássy-tér 6. (Verbos-ház.)

894—1907. sz.

Hirdetmény.

Az aradi munkásbiztosító pénztár elnöksége, hivatkozással a M. kir. állami munkásbiztosító hivatal 1383—907. számú körrendeletére, az igazgatóság, felügyelő-bizottság, választott bírósági ülnökök, valamint az országos pénztár kiküldöttjeinek megválasztása tárgyában

1907. évi október hó 20-ik napján d. e. 10 órájára a városháza kistermében tartandó

közgyűlésre

az összes megválasztott munkaadó, alkalmazott közgyűlési kiküldötteket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése, valamint a választás ellenőrzésére bizalmi férfiak megválasztása.
 2. Választandó: a munkaadók részéről 6 igazgatósági rendes tag, 3 póttag. Az alkalmazottak részéről 4 igazgatósági póttag. A felügyelő-bizottságba 2 munkaadó és 2 alkalmazott. Továbbá a választott bíróságba a munkaadók közül 10 rendes ülnök és 5 helyettes ülnök, az alkalmazottak közül 10 rendes és 5 helyettes ülnök.
 3. Az országos pénztár közgyűlési kiküldötteinek megválasztása. Választandó a munkaadók közül 3 rendes és 3 póttag, az alkalmazottak közül 3 rendes és 3 póttag.
- A választás, a titkos választási eljárás szerint, szavazó lapokkal történik, külön a munkaadók és külön az alkalmazottak részéről. Egy szavazó-lapra csak annyi név írható, a hány igazgatósági, felügyelő-bizottsági, ülnöki és országos pénztári kiküldött megválasztása szükséges.
- A közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Igazgatósági és felügyelő-bizottsági taggá, az országos pénztár kiküldötté vagy pótkiküldötté nem választhatók meg oly közgyűlési kiküldöttek, akik az 1907. évi XIX. t. c. 110. §-ában megállapított követelményeknek nem felelnek meg.

Felkéretnek a t. c. kiküldöttek, hogy a közgyűlésre kibocsájtott meghívót, igazolás céljából magukkal hozni sziveskedjenek.

Aradon, 1907. évi október hó 12-én.

Cukor László,

az aradi kőr. munkásbiztosító pénztár elnöke.

2443

Kovács Soma és Társa Aradon.

Gép, műszaki és pincefelszerelési gépek raktára.

K ü n n e E.

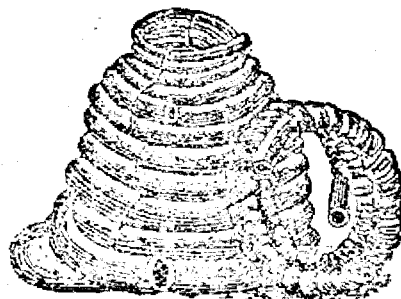
1164

mosoni gépgyáros kizárólagos képviselője.

Borszivattyúk, szűrők, szőlőszeti gépek, rosták, konkolyozók, sack rendsz. ekék, eredeti Hungária és Mosoni drill vetőgépek.

**Malomszerek,
Szerszámok,
Kutak, Tömlők.**

Alkalmi vétel!

Olcsó árak!

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a **Gebhart Testvérek** üveg és porcellán üzletét megvettem és átköltözési nehézségek folytán az összes raktáron levő árukat, u. m.: üveg, porcellán, lámpa, gáz- és villanycsillárok, mindenféle dísz tárgyak, alpacca és alpacca ezüst evőeszköz, nickel főzőedények, stb.

2481

mélyen leszállított áron árusítom.

miről kérem a nagyérdemű közönséget, hogy meggyőződést szerezzen.

Kiváló tisztelettel

Gebhart Testvérek utóda

Az üzleti berendezés eladó.

Rauch Raimund.